

OCENA BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO
ZA ROK 2023

POWIATOWA STACJA
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM

Wstęp.....	2
Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.....	3
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.....	13
Jakość dostarczanej wody.....	29
Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	32
Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy.....	37
Warunki sanitarno - higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.....	42
Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	46
Działalność profilaktyczno – zdrowotna.....	48
Dane teleadresowe.....	51
Sprawozdanie z działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego – DRUK MZ-45.....	52

„Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowania zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz higieny środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania takich mechanizmów społecznych, które zapewnią każdemu standard życia umożliwiający zachowanie i umacnianie zdrowia”.

Charles-Edward Amory Winslow, 1920

Szanowni Państwo

Realizując ustawowy obowiązek, wynikający z art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu sępoleńskiego za rok 2023.

Myszę, że przedstawione informacje i dane posłużą instytucjom publicznym, jednostkom samorządu terytorialnego, a także innym zainteresowanym podmiotom w bardziej efektywnej realizacji działań podejmowanych w obszarze zdrowia publicznego.

Mam nadzieję, że przedstawiony raport dotyczący stanu sanitarnego powiatu, da Państwu pewność, że Państwowa Inspekcja Sanitarna wykonuje swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, a tym samym w znaczący sposób wpływa na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu.

Zapraszam również do bieżącego zapoznawania się z informacjami zamieszczanymi na Facebooku <https://www.facebook.com/PSSESepolnoKraj/> a także stronie podmiotowej PSSE - <https://www.gov.pl/web/psse-sepolno-krajenskie>, gdzie znajdziecie Państwo elektroniczną wersję niniejszego raportu oraz wiele innych wiadomości związanych z działalnością Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj.

Gabriela Krause

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Zdrowa i bezpieczna żywność ma kluczowe znaczenie dla naszego dobrego stanu zdrowia. Bezpieczeństwo żywności to działania i normy które muszą zostać spełnione podczas wszystkich etapów produkcji i obrotu żywnością określonych w obowiązujących przepisach prawnych. W związku z powyższym Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując swoje zadania sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia poprzez kontrole sanitarne zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

W roku 2023 ogólna liczba zarejestrowanych obiektów żywności, żywienia oraz zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością funkcjonujących na terenie działania PSSE w Sępólnie Krajeńskim zmniejszyła się o 8 zakładów i wyniosła 548. W porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 3%.

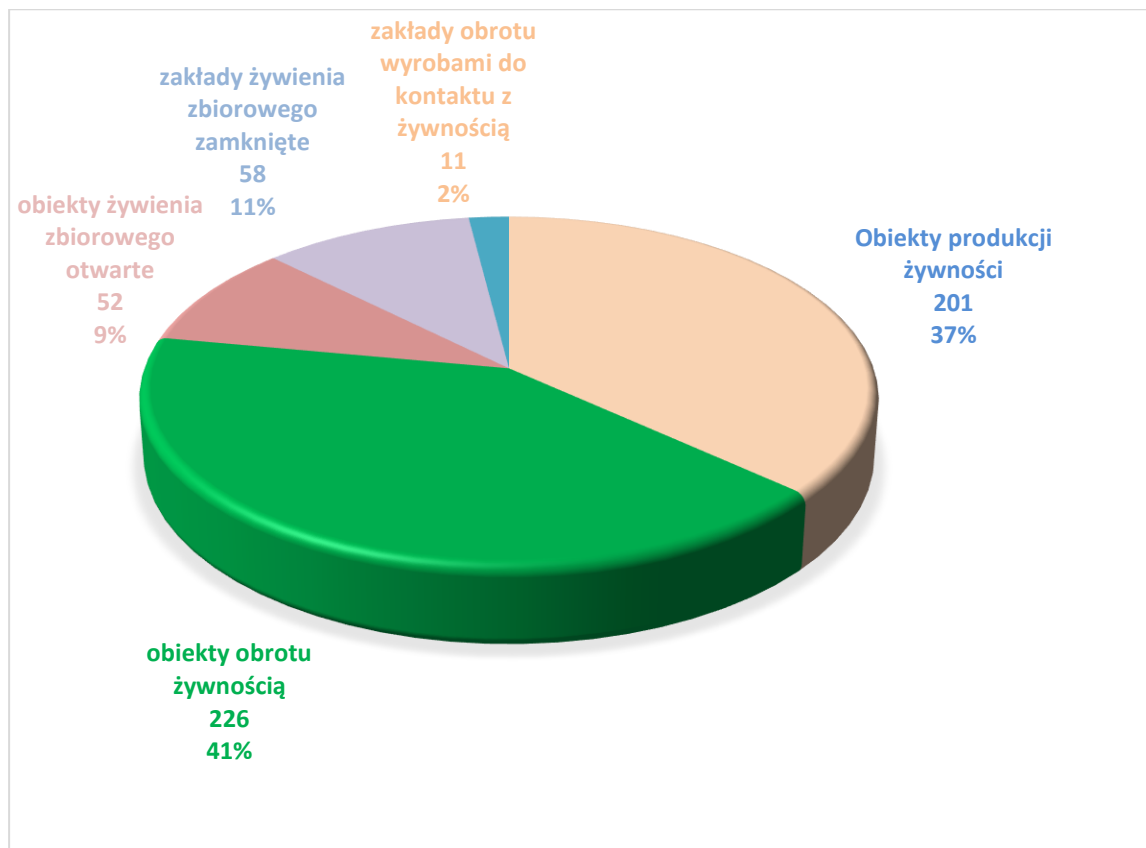
Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją statystyczną działające zakłady dzielimy na:

- 1) obiekty produkcji żywności;
- 2) obiekty obrotu żywnością;
- 3) obiekty żywienia zbiorowego otwarte;
- 4) zakłady żywienia zbiorowego zamknięte,
- 5) wytwórnie miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Wśród obiektów produkcji żywności znajdują się: automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, młyn, pieczarkarnia, gospodarstwa rolne i ogrodnicze; obiekty obrotu żywnością to: sklepy spożywcze, kioski, hurtownie i inne punkty sprzedaży śr. spożywczych, obiekty żywienia zbiorowego otwarte: restauracje, punkty małej gastronomii, a zakłady żywienia zbiorowego zamknięte to: stołówki w szkołach, żłobkach, przedszkolach, szpitalu, domach opieki i inne prowadzące żywienie określonej grupy ludzi.

W 2023 roku zakończyły działalność, z uwagi na likwidację: 4 obiekty w grupie przetwórstwa spożywczego i automatów do lodów, 26 sklepów, 15 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, 3 środki transportu.

Wykres 1. Struktura obiektów w 2024 r.

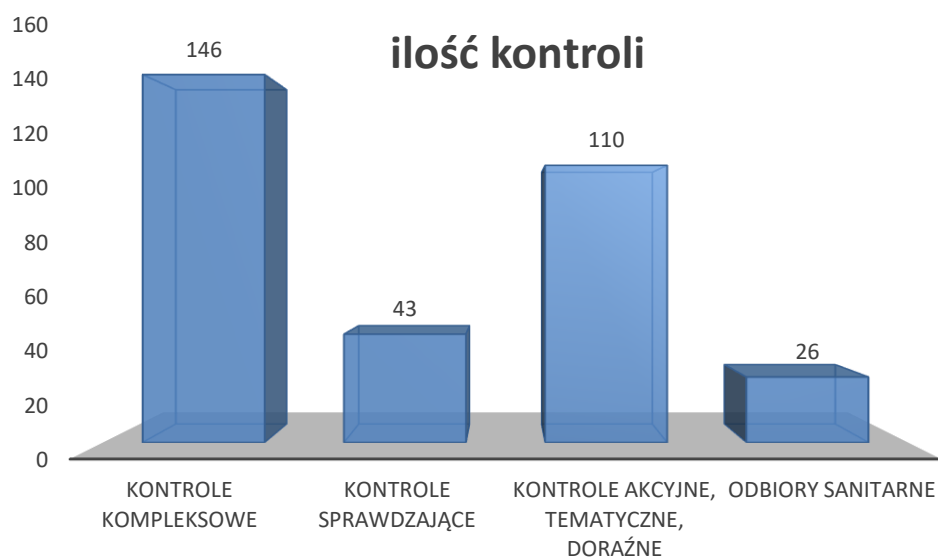

Kontrole przeprowadzone w roku 2023 były realizowane na podstawie harmonogramu kontroli na 2023 rok opracowanego według wytycznych do planowania Głównego Inspektora Sanitarnego, wytycznych Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz założeń do budżetu zadaniowego.

Przeprowadzane były również kontrole wynikające z zaleceń GIS, a także kontrole w związku z wnioskami przedsiębiorców o zatwierdzenie zakładów, rozszerzenie prowadzonej działalności, wpis do rejestru zakładów, z interwencjami sanitarnymi mieszkańców, kontrole w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym (sprawdzające), bądź z poborem próbek żywności oraz ze zgłoszeniami w systemie RASFF.

W powyższych obiektach przeprowadzono **325 kontroli sanitarnych**, w tym 110 tematycznych, 43 sprawdzające wykonanie zaleceń, 26 kontroli związanych z zatwierdzeniem oraz 146 kontroli kompleksowych. W 2023 roku nie przeprowadzono kontroli sanitarnych planowych w 23 obiektach, głównie z uwagi na zakończenie działalności przez podmioty.

Schemat zrealizowanych w roku 2023 kontroli przedstawiony jest na poniższym wykresie:

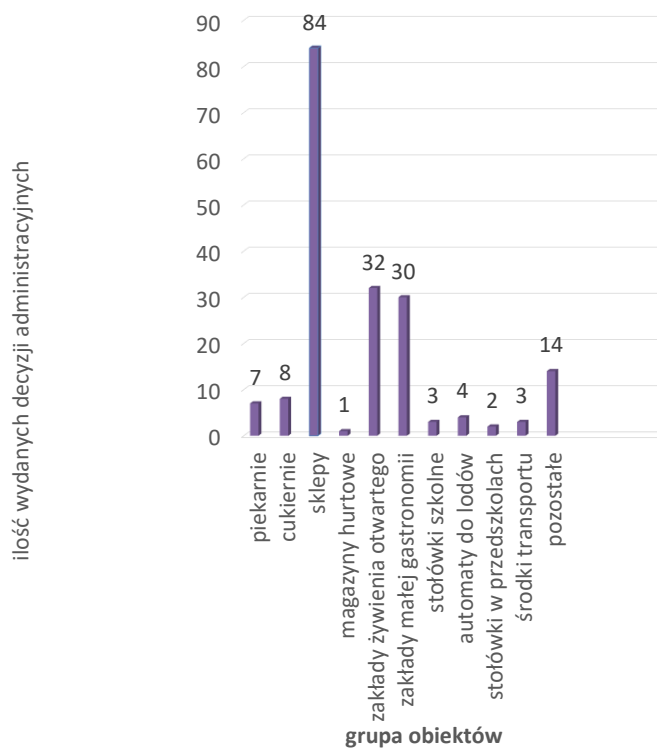

W 2023 roku w ramach prowadzonych postępowań **wydano 188 decyzji administracyjnych**, w tym 117 decyzji merytorycznych i 71 płaćnościowych.

Wydane decyzje administracyjne:

- 20 decyzji merytorycznych nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- 71 decyzji płaćnościowych,
- 27 decyzji zatwierdzających
- 6 decyzji zmieniających,
- 7 decyzji umarzających,
- 3 decyzje uchylające,
- 54 decyzje o wykreśleniu z rejestru.

Decyzje administracyjne wydane w poszczególnych grupach obiektów

Najczęstszymi nieprawidłowościami występującymi w zakładach na terenie powiatu sępoleńskiego są m. in.:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny powierzchni, urządzeń, sprzętów,
- niewłaściwy stan sanitarny obiektów,
- brak czystości i porządku,
- brak środka do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością,
- sprzedaż artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub daty przydatności do spożycia,
- brak orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych.

Winnych zaniedbań ukarano grzywnami w drodze mandatu karnego oraz wdrożono postępowanie administracyjne w celu wyegzekwowania poprawy obiektu.

Nażłożono 13 mandatów karnych na sumę 3350 zł.

<i>Grupa obiektów</i>	<i>Ilość mandatów karnych</i>	<i>Kwota mandatów karnych (w zł)</i>
Automat do lodów	1	200
Sklepy spożywcze	5	1350
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	5	1400
Markety	1	200
Żywnie na koloniach	1	200
Razem	13	3350

Przyczyną nałożenia mandatów karnych było przede wszystkim niezapewnienie odpowiedniego stanu sanitarnego zakładu, brak czystości i porządku (2 mandaty), wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych (11 mandatów).

Pobór próbek

W ramach realizacji planu pobrano do badań 167 próbek żywności i 3 próbki przedmiotów użytku m. in. w następujących kierunkach:

- metale szkodliwe dla zdrowia – 15 próbek,
- pozostałości pestycydów – 11 próbek,
- mikotoksyny – 2 próbki,
- azotany – 1 próbka,
- GMO – 1 próbka,
- zanieczyszczenia mikrobiologiczne – 109 próbek,
- substancje dodatkowe – 9 próbek,
- histamina – 9 próbek,
- zawartość witamin, składników mineralnych w suplementach diety – 2 próbki,
- oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe – 1 próbka,
- PU – migracja – 3 próbki,
- żywność wzbogacana – 2 próbki,
- parametry jęłczenia – 1 próbka,
- alkaloidy opium – 1 próbka,
- skażenia promieniotwórcze – 1 próbka,
- suplementy diety – 2 próbki.

W roku 2023 próbki pobierane do badań na terenie powiatu sępoleńskiego badane były w laboratoriach usytuowanych na terenie całego kraju:

- WSSE Gdańsk - próbki w kierunku metale;
- WSSE Warszawa – próbki w kierunku pestycydy; PU – migracja kadmu i ołowiu, migracja globalna;
- WSSE Rzeszów - próbki w kierunku pestycydy
- WSSE Poznań – próbki w kierunku GMO; próbki w kierunku azotany;
- WSSE Lublin – próbki w kierunku 3MCPD;
- WSSE Wrocław – próbki w kierunku pozostałości pestycydów;
- PZH Warszawa – próbki w kierunku alkaloidy opium;
- PIWPIB Puławy – próbki w kierunku oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
- IOPIB Skierniewice – próbki w kierunku pozostałości pestycydów.

Próbki pobrane do badań w kierunkach: metale, pestycydy, histaminy, zawartość witamin i składników mineralnych, znakowanie, mikotoksyny, mikrobiologia - zostały zbadane w laboratorium w WSSE Bydgoszczy a w kierunku: substancje dodatkowe, metale – PSSE Toruń.

W 2023 roku dokonano oceny znakowania:

- Suplementy diety
 - „Soy protein”
 - „Calcium + witamina C”
 - „Naturell C 1000+”
 - „Naturell Potas organiczny”
- Żywność wzbogacona
 - „Little Steps o smaku waniliowym po 2 roku”
- Preparaty do początkowego żywienia niemowląt i preparaty do dalszego żywienia niemowląt”
 - „Bobovita „Potrawka z kurczakiem i szpinakiem”

Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu powyższych produktów.

W 2023 roku zakwestionowano 1 próbkę środków spożywczych:

„Jaglanae płatki błyskawiczne pełnoziarniste” - Badanie wykonane zostało w Dziale Laboratoryjnym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie (Sprawozdanie z badań HŻ 89/105/L/P/23 z dnia 15.06.2023r.), wykazało przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu chloropiryfosu. Stwierdzona zawartość to $0,03 \pm 0,017$ mg/kg. W związku z tym, że producent przedmiotowej próbki prowadzi działalność na terenie nadzorowanym przez Państwowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., przesłał powyższą informację do wiadomości i wykorzystania służbowego. Dokonano zgłoszenia do systemu RASFF – powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań.

Nadzór nad grzybami i działalność oświatowa

W okresie grzybobrania pracownicy Sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia posiadający uprawnienia grzyboznawcy i klasyfikatora grzybów pełnili w siedzibie PSSE dyżury w celu pomocy w identyfikacji grzybów. Z uwagi na potrzebę realizacji bieżących zadań, czas dyżuru ustalono od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00 do 9:00. Informacja taka zamieszczana jest na stronie PSSE w Sępólnie Kraj., jak również na Facebooku. W trakcie w/w wizyt grzyboznawca i klasyfikator grzybów określają przynależność gatunkową grzybów a także edukują, udzielają porad.

PSSE w Sępólnie Kraj. w 2023 roku prowadziła działalność edukacyjno – szkoleniową dla konsumentów w różnych formach. Wśród nich są m.in.:

- Zamieszczanie na stronie PSSE w Sępólnie Kraj. (<https://www.gov.pl/web/psse-sepolno-krajenskie>) informacji, materiałów edukacyjno – szkoleniowych, linków do innych stron, filmów edukacyjnych.

- W trakcie dożynek powiatowych – edukacja oraz udostępnianie materiałów edukacyjnych, ulotek - prowadzone na stoisku PSSE w Sępólnie Kraj.
- Akcja edukacyjna prowadzona przez przedstawiciela Profilaktyki Zdrowotnej dotycząca grzyboznawstwa i zatruc pokarmowych.

W dniu 13.09.2023r. w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej Krajeńskiego Parku Krajobrazowego odbył się Dzień Otwarty. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sępólnie Krajeńskim wystawiła stoisko o tematyce grzybów i zasad bezpiecznego grzybobrania, na którym zorganizowano wystawę modeli grzybów, udostępniono materiały, ulotki, broszurki itp. dotyczące bezpiecznego grzybobrania. Klasyfikator grzybów udzielał porad a przedstawiciel Profilaktyki Zdrowotnej angażował i zachęcał dzieci do brania udziału w konkursach o tematyce grzybowej oraz zabawach.

Dnia 13 października 2023 r., odbyło się „Grzybobranie – Zbieraj z Głową”- akcja zorganizowana wspólnie przez Nadleśnictwo Lutówko, Lasy Państwowe, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Kraj. i Krajeński Park Krajobrazowy. W akcji wzięli udział zarówno dorośli jak i dzieci. Obecni byli także przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Sępólnie Krajeńskim a także Pani Poseł reprezentująca nasz region w Sejmie. Grzybobranie rozpoczęło się w siedzibie Nadleśnictwa Lutówko, częścią edukacyjną w postaci prelekcji grzyboznawcy, który przedstawił zasady bezpiecznego grzybobrania i niebezpieczeństwa pomyłek. Następnie uczestnicy wybrali się do lasu na grzyby. Na zakończenie akcji wyłoniono Króla Grzybobrania. W akcji uczestniczyło ok. 60 osób.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach –System - RASFF

Zasada działania systemu RASFF opiera się na szybkim przekazywaniu informacji o żywności, materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów.

W ramach unijnego systemu RASFF podobnie jak w latach ubiegłych, podejmowano działania kontrolne mające na celu wycofanie oraz nadzorowanie procesu wycofywania z obrotu.

W roku 2023 otrzymano powiadomienia RASFF i podjęto działania dotyczące:

- Powiadomienia informacyjnego nr 2022.7234 z dnia 12.12.2022r. produktu pn. Herbatka owocowa z ekstraktem z owoców po 8 miesiącu, 200 g, Humana zakwestionowanego z uwagi na stwierdzenie ciała obcego - przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w Supermarkecie Drogerijnym Rossmann Sklep 1860 ul. Kościuszki 15c, 89-400 Sępólno Kraj. (sporządzono 1 protokół kontroli sanitarnej) zgodnie z załączoną listą dystrybucyjną. W trakcie kontroli nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu, został wyprzedany klientom końcowym.
- Uzupełniającego powiadomienia alarmowego nr 2023.4040 (617154) z dnia 15.06.2023r., dotyczącego przekroczenia maksymalnego poziomu estrów glicerolu w rafinowanym oleju palmowym wyprodukowanym w Niemczech, który został w całości wykorzystany do produkcji wymienionych produktów:

Frytura palmowa IGLOTEX (nr partii produktu: 332/23), Frytura gastronomiczna OLMAJ (nr partii produktu: 335/23), Frytura palmowa GOLDENA BASEPRO (nr partii produktu: 335/23), Frytura palmowa w bloku (nr partii produktu: 332/23), przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną interwencyjną zgodnie z załączoną listą dystrybucyjną w Restauracji w Zespole Pałacowo-Parkowym w Runowie Kraj., (sporządzono 1 protokół kontroli sanitarnej) w trakcie której stwierdzono że przedmiotowa frytura znajduje się na stanie. Została odłożona w wydzielane miejsce w magazynie celem odbioru przez dostawcę. Przedstawiono protokół reklamacyjny potwierdzający odbiór kwestionowanej frytury.

- Powiadomienia alarmowego nr 2023.4960(618749) z dnia 23.06.2023r. dotyczącego produktu pn.: „enerBio Chipsy warzywne” wyprodukowane w Holandii dla Dirk Rossmann Isernhageber St. 16, Niemcy, zakwestionowanego z uwagi na stwierdzenie akryloamidu na poziomie 1999+/- 340 µg/kg. Przeprowadzono rozmowę telefoniczną z kierownikiem w sklepie Rossmann nr 1860 przy ul. Kościuszki 15C w Sępólnie Kaj. I uzyskano informację, że w/w produkt nie znajduje się w obrocie i została wywieszona informacja dla klientów o możliwości zwrotu zakupionych chipsów.
- Powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi nr 2204/022023 z dnia 09.10.2023r. dotyczące wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w elementach drobiowych, nr partii 2000539, ostatni termin przydatności do spożycia: 05.10.2023r.. Producentem kwestionowanego mięsa był: Pomorskie Centrum Mięсне K&K Sp. z o.o. Gdańsk. Zgodnie z załączoną listą skontaktowano się z menagerem sklepów: Market ul. Mickiewicza w Więcborku oraz sklep spożywczy przy ul. Odrodzenia w Sępólnie Kraj. i uzyskano informację iż w/w elementy drobiowe nie znajdują się w obrocie ze względu na przekroczony termin przydatności do spożycia.
- Powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań nr 637669 z dnia 11.10.2023r. dotyczącego: stwierdzenia wewnątrz opakowania produktu pn.: „Balsam Jerozolimski forte” suplement diety 200 ml, nr partii 220803 innego suplementu diety pn.: „Aninervinum” butelki z płynem (nie jest suplement diety) oznaczony nr serii: 220801 tego samego producenta. Zgodnie z otrzymaną listą dystrybucji skontaktowano się z osoba prywatną która zakupia w/w produkt. W trakcie rozmowy telefonicznej uzyskano informację iż produkt ten został zakupiony nie był używany i po dłuższym czasie wyrzucony.
- Powiadomienia o odrzuceniu na granicy nr 627369 z dnia 07.08.2023r. dot. suplementów diety, importowanych z Turcji: Max Bulls Power, Maccun Plus Honey Herbal Past, Miracle of Nature, Meri Detox Tea Premium, Seltat, Epimedyumlu Bitkisel Karışimli Macun – słoik z pastą/miodem, 240 g, Plus Smart-E, 72 hours, Brainy Pleasure Series, Hard-On Faster & Longer – saszetka, 15 g, MAX Bulls Power – saszetka, 12 g, Leopard, Miracle of Honey – saszetka, 15 g., zakwestionowanych ze względu na wykrycie obecności sildenafilu, a w niektórych przypadkach tadalafilu. W związku z powyższym przeprowadzono 3 kontrole które nie wykazały w obrocie w/w produktów.

Ocena stanu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

Bardzo istotne z punktu widzenia zdrowia człowieka jest regularne spożywanie posiłków. Ma to istotne znaczenie w momencie dłuższego przebywania dzieci i młodzieży poza domem z racji pobytu w przedszkolach, szkołach czy stałego przebywania osób w Domach Pomocy Społecznej. Podczas sprawowania bieżącego nadzoru, pracownicy PPIS dokonują oceny jadłospisu zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami żywieniowymi a także oceniają sposób podawania informacji o składnikach alergicznych. Przeprowadzone oceny jakości posiłków w oparciu o „Arkusze oceny jadłospisu dekadowego“ oraz w zakresie realizacji rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach nie wykazały nieprawidłowości.

Dokonano również oceny stanu żywienia w szpitalu oraz w domach opieki społecznej. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości we wskazanym zakresie. Większość jadłospisów (ocenionych na podstawie w/w arkusza) została oceniona jako zadowalająca i prawidłowa (brak nieprawidłowości). W jednym z domów opieki społecznej w analizowanym jadłospisie wykazano, iż średnia dekadowa spożycia warzyw i owoców jest poniżej zalecanej normy i brak zalecanej ilości ryb i przetworów rybnych oraz roślin strączkowych suchych – eliminuje pozytywną ocenę. Zalecono zwiększenie udziału w jadłospisie owoców i warzyw, ryb i roślin strączkowych suchych.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty, żywienie prowadzone jest w formie samodzielnej produkcji posiłków przez daną placówkę lub w formie cateringu, gdzie produkcja i dowóz posiłków realizowana jest przez firmę zewnętrzną. W wielu stołówkach serwuje się jeden posiłek, składający się z jednego dania podawanego na gorąco w postaci zupy lub drugiego dania, naprzemiennie w ciągu tygodnia. Taka forma żywienia ma miejsce zarówno w żywieniu samodzielnym, jak i w ramach usług cateringowych. W przedszkolach podawane są trzy posiłki - śniadanie, obiad i podwieczorek. Stan techniczny obiektów nie budzi zastrzeżeń, obiekty znajdują się w dobrym stanie sanitarnym, wyposażone w urządzenia i sprzęt niezbędny przy przygotowywaniu posiłków.

Akcje tematyczne

W związku z pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy dot. wzmożonej kontroli automatów do lodów w sezonie letnim, przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych. W jednym z obiektów stwierdzono nieprawidłowości, w tym: brak czystości i porządku w urządzeniu chłodniczym oraz wprowadzanie do obrotu artykuły spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. W trakcie kontroli wydano odpowiednie zalecenia i nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego. W ramach działań dot. kontroli warunków sprzedaży owoców miękkich oraz ich pochodzenia na giełdach towarowych owocowo-warzywnych lub innych miejscach sprzedaży hurtowej owoców i warzyw, przeprowadzono 2 kontrole hurtowni owoców i warzyw działającej na terenie powiatu sępoleńskiego. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy dot. wzmożonego nadzoru żywności pochodzenia z krajów unii Europejskiej oraz krajów trzecich wprowadzaną do obrotu w super i hipermarketach, przeprowadzono 4 dodatkowe kontrole tematyczne, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach działań dot. przeprowadzenia kontroli tematycznych w okresie od dnia 1 czerwca 2023r. do dnia 31 sierpnia 2023r. w zakresie m.in. warunków przechowywania oraz znakowania wód butelkowanych skontrolowano dodatkowo 8 obiektów wprowadzających w/w asortyment do obrotu. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Interwencje sanitarne

W 2023 roku do PSSE wpłynęło 8 doniesień sanitarnych . Dotyczyły one między innymi:

- ✓ sprzedaży środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia,
- ✓ niewłaściwej jakości mięsa wieprzowego i drobiowego, sprzedaży wędlin bez etykiet,
- ✓ braku czystości i porządku, niewłaściwego stanu sanitarnego w sklepie i obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego,

Niektóre interwencje konsumenckie uznano za zasadne po przeprowadzeniu czynności kontrolnych. W związku z czym ukarano osoby odpowiedzialne grzywną w drodze mandatu karnego za stwierdzone nieprawidłowości.

Podsumowanie

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie żywności jest nadzór nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi oraz nad jakością zdrowotną żywności i żywienia W 2023 roku kontrole przeprowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli, w związku ze zgłaszanymi interwencjami, powiadomieniami RASFF a także na wniosek w celu uzyskania zatwierdzenia.

W ramach realizacji planu pobierania próbek żywności do badań na rok 2023 pobrano do badań 214 próbek co stanowiło 100 % zakładanego planu.

W wielu zakładach stan sanitarny i techniczny obiektów żywności i żywienia jest odpowiedni m.in. dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie wymagań obowiązujących w przepisach prawnych, systematycznym i konsekwentnym kontrolom prowadzonym przez organy kontrolujące oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej a także wprowadzaniu systemu HACCP – Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli.

Ogólny stan sanitarny obiektów, kontrolowanych przez Sekcję Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia, na terenie powiatu sępoleńskiego stale ulega poprawie i jest zadowalający. Na 203 skontrolowane zakłady nie wytypowano żadnego niezgodnego z wymaganiami. Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości można było skutecznie wyeliminować przy pomocy rutynowych procedur i przepisów prawnych.

Analiza zachorowań i współczynników zapadalności na wybrane choroby zakaźne w powiecie sępoleńskim za 2023 rok

1. Analiza zachorowań i współczynników zapadalności na wybrane choroby zakaźne w powiecie sępoleńskim, przeprowadzona na podstawie zarejestrowanych w 2023 roku zachorowań na choroby zakaźne oraz danych z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego.
2. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych. Ocena stanu szczepienia populacji.

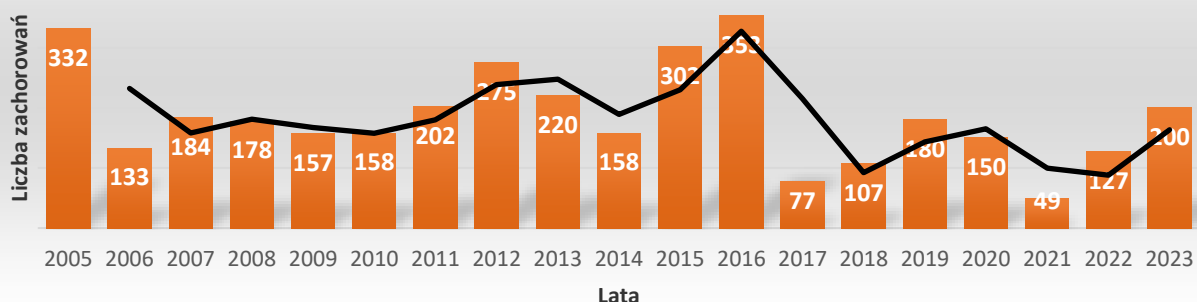
Choroby wieku dziecięcego

W analizowanym okresie, na terenie powiatu sępoleńskiego nie zgłoszono zachorowań na różyczkę, jednakże wystąpiły 2 zachorowania na **świnkę- nagminne zapalenie przyusznic**. W 2022 roku, nie zarejestrowano przypadków zachorowań na różyczkę, 1 przypadek na **świnkę**. W wynikach analizy obejmującej całe województwo, tendencję rosnącą w porównaniu z rokiem wcześniejszym, odnotowano dla zachorowań na świnkę, różyczkę i krztusiec.

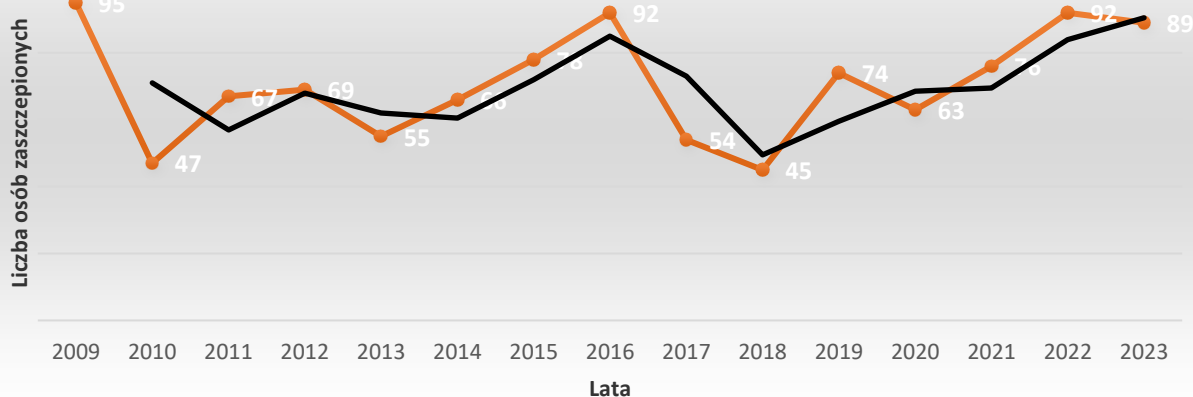
W roku 2023 odnotowano znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną- zgłoszono 200 przypadków (wsp. zap. 511,88/100tys.), porównując do roku 2022, w którym zarejestrowano 127 zachorowań (wsp. zap. 323,00/ 100tys.). Najliczniejszą grupą wiekową pacjentów są dzieci w wieku przedszkolnym od 3 do 7 roku życia tj.: 117 osób w tym 2 dzieci poddana hospitalizacji, jednakże zachorowania również wystąpiły w wieku szkolnym i powyżej 20 roku życia.

Zachorowalność na ospę wietrzną na terenie powiatu sępoleńskiego, w latach 2005- 2023

W 2023 roku liczba dzieci zaszczepionych p/ospie wietrznej (89 dzieci) utrzymuje się na tym samym poziomie, w porównaniu z rokiem 2022 (92 dzieci). Szczepienia **p/ko ospie wietrznej** przyjęło 49 dzieci w ramach wprowadzonych pod koniec 2008 roku do Programu Szczepień Ochronnych szczepień dla dzieci z grup ryzyka, natomiast dla 40 dzieci zalecaną szczepionkę sfinansowali rodzice.

Szczepienia p/ ospie wietrznej na terenie powiatu sępoleńskiego, w latach 2009- 2023

Na terenie powiatu sępoleńskiego w minionym roku, nie odnotowano zachorowania na **odrę, błonicę, poliomyelitis, tężec** przeciw którym stosowane są obowiązkowe szczepienia.

Obowiązkowe szczepienia ochronne przeciwko odrze, śwince i różyczce wykonywane były zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych u dzieci w 2 roku życia i 6 roku życia.

Inne choroby wysypkowe wieku dziecięcego

W roku 2023 liczba zachorowań na **szkarlatynę (płonicę)** wzrosła o 100% porównując z rokiem 2022 tj.: 16 jednostek chorobowych u dzieci do lat 14 (wsp. zap. 255,63/100 tys.) w porównaniu z rokiem 2022 (wsp. zap. 20,35/100 tys.) 8 przypadków (możliwych). Wszyscy chorzy byli leczeni ambulatoryjnie.

Analiza zachorowań dla całego województwa, wykazała znaczny wzrost zachorowań na tę jednostkę chorobową.

Ocena sytuacji epidemiologicznej zatruc i zakażeń pokarmowych wywołanych przez czynniki biologiczne

Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe:

W analizowanym okresie czasowym, w przedziale zachorowań wywołanych pałeczkami **Salmonella**, zgłoszono 9 przypadków zatruc pokarmowych (wsp. zap. 5,09/100tys.), w tym 8 osób zostało poddanych hospitalizacji. Współczynniki zapadalności odnotowane w województwie, w grupie zatruc pokarmowych były podobnych wartości jak w powiecie sępoleńskim.

Do wystąpienia w/w zakażeń, prawdopodobnie przyczyniły się zaniedbania w zakresie przestrzegania higieny rąk, oraz higieny żywienia i żywności.

W 2022 roku zgłoszono 2 przypadki zachorowań wywołanych przez pałeczki **Salmonella** (wsp. zap. 2,03/100tyś.).

Jednym z naczelnych zadań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj., jest kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych wśród społeczeństwa a zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Realizacja powyższych zadań jest możliwa między innymi dzięki edukacji prozdrowotnej, propagującej prawidłowe nawyki higieniczno-zdrowotne oraz dzięki stałemu nadzorowi nad produkcją i sprzedażą żywności.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., jak każdego roku, angażował się w działania informacyjno– edukacyjne. Nasze działania skupiły się na rozpowszechnianiu materiałów edukacyjnych drogą online, które trafiają do dużej grupy osób.

W 2023 roku zarejestrowano 23 (wsp. zap. 58,86/ 100tys.) przypadków zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez **Clostridium difficile**, to o 7 przypadków więcej porównując z rokiem 2022, gdzie zarejestrowano 16 (wsp. zap. 40,69/ 100tys.) zachorowań. Prawie wszyscy chorzy tj. 22 osoby były poddane hospitalizacji. W 96% zachorowania dotyczyły osób w wieku 50+.

Wirusowe zakażenia jelitowe:

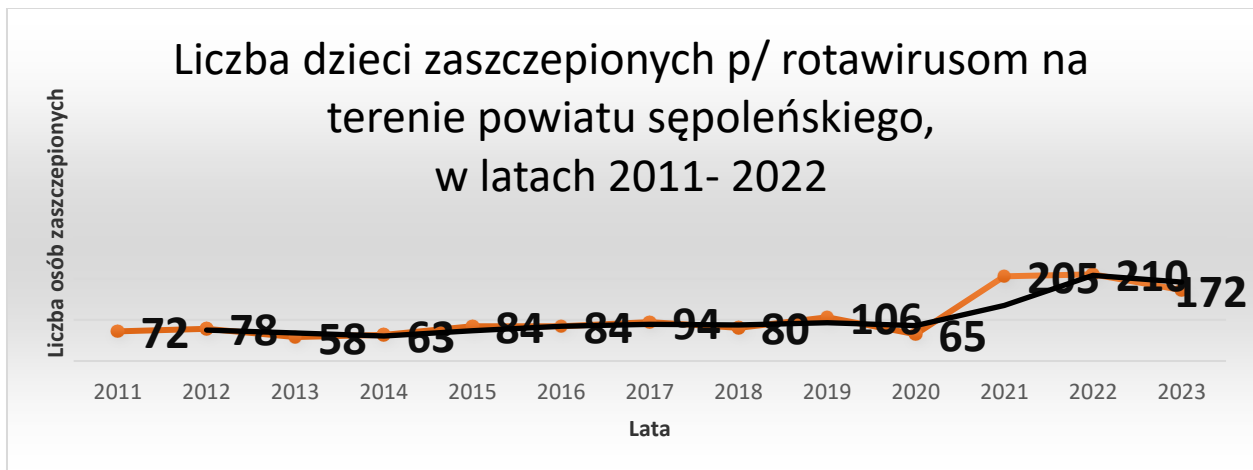
Spośród **wirusowych zakażeń jelitowych**, w analizowanym okresie 2023 roku, zarejestrowano ogółem 75 zachorowań, co stanowi tendencję spadkową w stosunku do roku 2022, w którym zarejestrowano 90 przypadków.

Z ogółu zakażeń wirusowych:

- **rotawirusy** 35 przypadki (wsp. zap. 89,56/100tyś.), z czego 35 osób zakażonych było poddanych hospitalizacji;
(w 2022 roku zgłoszono 52 zachorowania (wsp. zap. 132,25/100tyś.);
- **norowirusy** 26 przypadków (wsp. zap. 66,53/100tys.), z czego 26 osób zakażonych było poddanych hospitalizacji;
(w 2022 roku zgłoszono 8 przypadków (wsp. zap. 43,24/100tys.);
- **inne określone** 14 przypadków (wsp. zap. 35,61/100tys.), z czego 13 osób zakażonych było poddanych hospitalizacji;
(w 2022 roku zgłoszono 13 przypadków (wsp. zap. 33,27/100tys.);
- **inne nieokreślone** 1 przypadek (wsp. zap. 2,56/100tys.), osoba zakażona nie była poddana hospitalizacji;
(w 2022 roku zgłoszono 7 przypadków (wsp. zap. 17,80/100tys.);

W grupie wiekowej **dzieci do lat 2** wystąpiło 21 przypadków zachorowań (wsp. zap. 335,52/100tys.), porównując z rokiem 2022- 23 dzieci (wsp. zap. 3398,33/100tys.).

Współczynnik zapadalności w grupie wirusowych zakażeń jelitowych, był wyższy od wartości w województwie.

W ramach szczepień obowiązkowych w 2023 roku zrealizowano 172 szczepienia p/rotawirusom, w 2022 roku, immunizacji poddano 210 dzieci .

Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe w tym u dzieci do lat 2 o etiologii nieokreślonej:

W roku 2023, zarejestrowano 11 przypadków zachorowań (wsp. zap. 28,15/100tyś.) w porównaniu z rokiem poprzednim 2022, gdzie zarejestrowano 14 przypadków (wsp. zap. 35,61/100tyś.) nastąpił niewielki spadek zachorowań. Hospitalizacji nie została poddana żadna osoba.

Ogniska epidemiologiczne

W roku 2023 nie wystąpiło żadne ognisko pokarmowe, natomiast w roku 2022 wystąpiło ognisko w Środowiskowym Domu Samopomocy (ŚDS) w Więcborku przy ul. Pocztowej 16. Na podstawie wykonanych badań laboratoryjnych i kryteriów epidemiologicznych ustalono, że czynnikiem etiologicznym był **norowirus**.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób przenoszonych przez naruszenie ciągłości tkanek ze szczególnym uwzględnieniem WZW typu B,

WZW typu C, HIV/AIDS

W 2023 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na **ostre WZW typu B**, jak również koinfekcji **WZW typu B+C**.

Natomiast zarejestrowano:

- 1 nowy przypadek (wsp. zap. 2,56/100tys.) z rozpoznaniem **WZW typu A**.
- 1 nowy przypadek (wsp. zap. 2,56/100tys.) z rozpoznaniem **BNO WZW typu B**.

W roku 2022 zgłoszono 2 przypadki (wsp. zap. 5,09/100tys.) w w/w grupie zachorowań.

- 6 nowych przypadków dodatniego wyniku badania w kierunku **HCV RNA-PCR** z rozpoznaniem **WZW typu C BNO** (wsp. zap. 15,35/100tys.), hospitalizowane zostały 2 osoby. W roku 2022 zgłoszono 3 przypadki (wsp. zap. 7,63/100tys.) w w/w grupie zachorowań.
- 1 nowy przypadek (wsp. zap. 2,56/100tys.) z rozpoznaniem **WZW inne i nieokreślone (typu E)**.

W analizowanym przedziale czasowym tak jak w latach poprzedzających, osoby z otoczenia przypadków zakażeń **WZW** zostały zgłoszone do lekarzy POZ, celem objęcia ich nadzorem lekarskim, oraz szczepieniami ochronnymi (w przypadku osób z najbliższego otoczenia chorego na WZW typu B). We wszystkich przypadkach, przeprowadzono wywiady epidemiologiczne i działania edukacyjne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., w ramach działań edukacyjnych, informuje osoby z rozpoznanymi p/ciałami anty HCV i HBs, o potrzebie kontynuowania dalszej diagnostyki w poradni hepatologicznej. Stanowi to podstawę do ewentualnego zakwalifikowania do leczenia oraz monitorowania przebiegu zakażenia.

W analizowanym okresie, nie zarejestrowano **nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV**, oraz przypadków zachorowań na **AIDS**.

Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie inwazyjnych zakażeń podlegających rejestracji.

- **Streptococcus pneumoniae**

Na terenie powiatu sępoleńskiego, w minionym roku zarejestrowano 2 przypadki (wsp. zap. 5,12/100tys.). W roku 2022 nie zarejestrowano ani jednego przypadku (wsp. zap. 0,0/100tys.), podobnie jak w rok u wcześniejszym.

- **Streptococcus pyogenes**

Na terenie powiatu sępoleńskiego, w minionym roku zarejestrowano 4 przypadki choroby wywołanej przez **Streptococcus pyogenes, inwazyjna**: 3 przypadki możliwe róży oraz 1 przypadek inna określona i nieokreślona . W roku 2022 nie zarejestrowano ani jednego przypadku (wsp.zap. 0,0/100tys.).

- **Haemophilus influenzae**

Na terenie powiatu sępoleńskiego, w minionym roku zarejestrowano 1 przypadek (wsp. zap. 2,56/100tys.) choroby wywołanej przez **Haemophilus influenzae inwazyjna-posocznica**. W roku 2022 nie zarejestrowano ani jednego przypadku (wsp. zap. 0,0/100tys.).

- **Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze**

Na terenie powiatu sępoleńskiego, w minionym roku nie zarejestrowano ani jednego przypadku (wsp. zap. 0,0/100tys.)

Neuroinfekcje

W grupie neuroinfekcji, w 2023 roku zachorowała 1 osoba- dziecko (wsp. zap. 15,98/100tys.) – **Ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14**, dziecko poddane było hospitalizacji. w roku 2022 również odnotowano 1 przypadek w grupie neuroinfekcji.

- Encefalopatie gąbczaste

Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2023 roku zgłoszono 1 prawdopodobny przypadek (wsp. zap. 2,56/100 tys). **Encefalopatie gąbczaste: Choroba Creutzfelda- Jakoba (CJD)**. Diagnozę postawiono na podstawie badania płynu mózgowo rdzeniowego, w którym wykryto białko występujące w zakażeniu powolnymi wirusami ośrodkowego układu nerwowego. Był to 1 z 4 przypadków w województwie Kujawsko – Pomorskim, Osoba zakażona zmarła. W roku 2022 nie zarejestrowano ani jednego przypadku (wsp. zap. 0,0/100tys.).

Choroby przenoszone przez kleszcze

W minionym 2023 roku widzimy znaczny wzrost zachorowań na **boreliozę**, zarejestrowano 20 przypadków (wsp. zap. 51,18/100tys.), natomiast w 2022 roku, zarejestrowano 18 przypadków (wsp. zap. 45,78/100tys.).

Podobnie jak w latach wcześniejszych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., prowadził działania informacyjno-edukacyjne związane z problemem chorób odkleszczowych zamieszczając na bieżąco informacje na portalu Facebook PSSE w Sępólnie Kraj. W trakcie imprez plenerowych związanych z działalnością profilaktyczną PSSE na stoisku informacyjno - edukacyjnym przekazywane są materiały edukacyjne połączone z poradnictwem.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. współpracował z Nadleśnictwem w Lutówku, a także z Krajeńskim Parkiem Krajobrazowym w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych podczas imprez plenerowych. W zakresie występowania chorób odkleszczowych i odzwierzęcych, kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Sępólnie Kraj.

Gruźlica

Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2023 roku zarejestrowano 4 przypadki zachorowania na gruźlicę płuc (wsp. zap. 10,24/100tys.). Po przeprowadzeniu wywiadu epidemiologicznego łącznie 3 osoby z otoczenia chorych zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. Dzięki prowadzonemu nadzorowi, osoby z otoczenia pozostały w stałym zabezpieczeniu medycznym.

W 2022 roku, zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na gruźlicę płuc (wsp. zap. 5,09/100tys.).

Zachorowalność na gruźlicę na terenie pow. sępoleńskiego

w latach: 2010-2023

		Miasto			Wieś			OGÓLEM
Rok	Zakres wiekowy zachorowań	1 mężczyźni	2 kobiety	3 razem (rubryki 1+2)	4 mężczyźni	5 kobiety	6 razem (rubryki 4+5)	7 (rubryki 3+6)
2023	38,55,59,62	1		1	3		3	4
2022	45,57				1	1	2	2
2021	38,50,56				3		3	3
2020	50				1		1	1
2019	30-69	2	2	4	2	1	3	7
2018	28-47	1		1	2		2	3
2017	29-69	2	2	4	1	1	2	6
2016	84-86		1	1	1		1	2
2015	29-74	1	2	3	1		1	4
2014	20-70	1		1	2	1	3	4
2013	36-62	1	2	3	1		1	4
2012	53-87				3		3	3
2011	49-65	2		2	2		2	4
2010	24-66	1		1	8	2	10	11

Choroby przenoszone drogą płciową

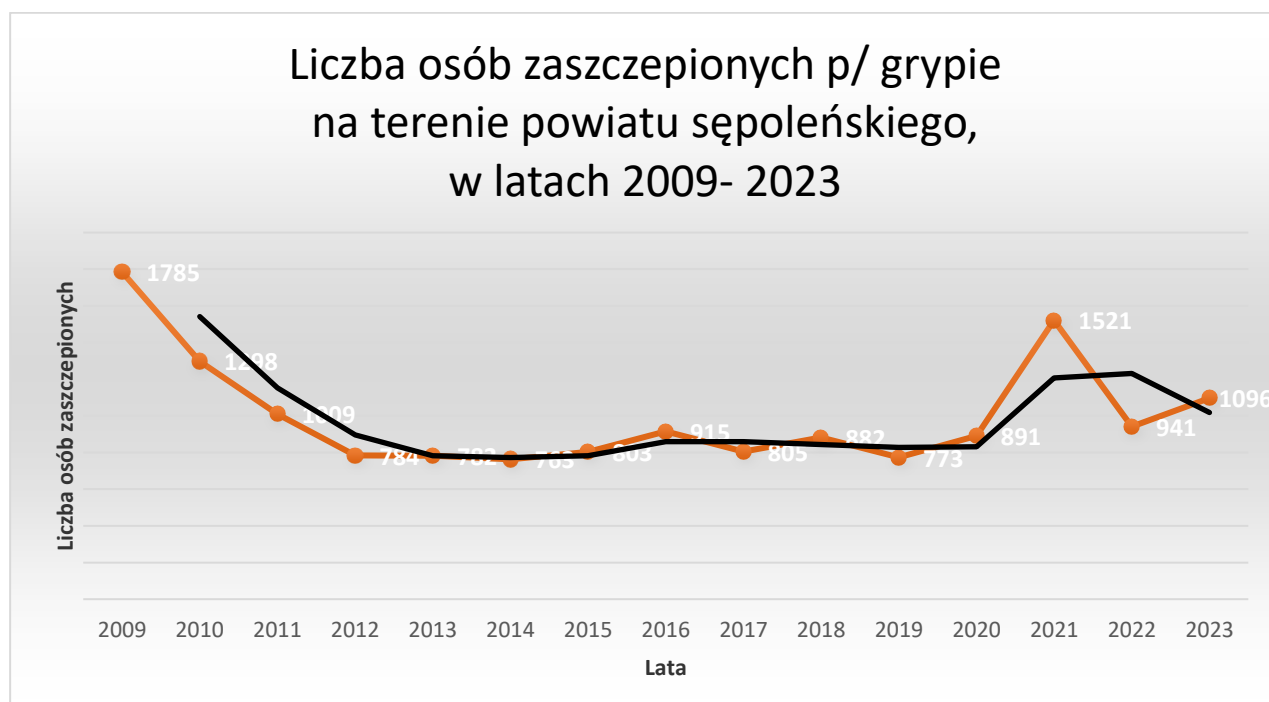
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nie zarejestrował przypadków zachorowania na kiłę wśród mieszkańców powiatu sępoleńskiego (wsp. zap. 0,0/100tys.). W 2022 roku wystąpił pojedynczy przypadek zachorowania na kiłę (wsp. zap. 2,54/100 tys.) u kobiety przebywającej w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie.

Grypa i zachorowania grypopochodne

W 2023 roku zarejestrowano:

- 4 przypadki grypy potwierdzonej (wsp. zap. 10,24/100tys.), w tym 3 osoby zostały poddane hospitalizacji,
- 424 przypadki grypy potwierdzonej wynikiem szybkiego testu antygenowego (wsp. zap. 1085,01/100tys.), w tym 22 osoby poddane hospitalizacji.

Liczba **podejrzeń** zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne w roku 2022 (program SENTINEL) wynosiła 22008 przypadków.

W roku 2023 przeciwko grypie zaszczepiły się 1096 osób, co stanowi tendencję wzrostową do roku poprzedniego, w którym immunizacji poddano 941osób.

W zakresie profilaktyki grypy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., nawiązuje współpracę z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, placówkami nauczania i wychowania.

W 2023 roku, w programie: Nadzór nad grypą – SENTINEL, uczestniczył NZOZ „DOKTÓR” w Sępólnie Kraj. W minionym roku, w ramach programu zostały pobrane wymazy wirusologiczne.

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W ramach profilaktyki wścieklizny po narażeniu 6 osób (wsp. zap. 15,35/100 tys.) poddano immunizacji, porównując z rokiem 2022, w którym zaszczepiono 9 osób (wsp. zap. 22,89/100tys.). Jedna osoba uchyła się od obowiązku szczepień p/ko wścieklicznie, co do której prowadzone jest postępowanie.

Współczynnik zapadalności był niższy w stosunku do zapadalności w województwie kujawsko- pomorskim.

Na terenie powiatu sępoleńskiego, zarejestrowano ogółem 38 przypadków pokąsań przez zwierzęta w tym: 23 przez psa, 14 przez kota, a także 1 przez mysz.

W roku 2022 odnotowano 46 przypadki pokąsań.

Pod względem liczby narażenia, zdecydowanie najczęściej dochodzi do pokąsań przez psa.

Pod względem liczby narażenia, zdecydowanie przodują gminy Więcbork z Sępólno Krajeńskie.

W ramach nadzoru bieżącego i zapobiegawczego nad chorobami odzwierzęcymi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., nadal kontynuuje współpracę z gminami tworzącymi powiat, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowej Policji, oraz Wojewódzką Przychodnią Chorób Zakaźnych w Bydgoszczy, jak również w zależności od sytuacji z innymi instytucjami.

Ocena szerzenia się chorób zawleczonych z innych krajów, zachorowania na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne (cholera, dżuma, ospa prawdziwa, gorączki krwotoczne) oraz zdarzenia stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Nie odnotowano w roku 2023 wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych a także zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego, tak jak i w ubiegłym roku; pomimo napływających do Polski zagrożeń epidemiologicznych związanych z migracją uchodźców z Ukrainy w związku z trwającym konfliktem zbrojnym na Ukrainie.

COVID-19

W 2023 zakażonych wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) zostało 285 osób (wsp. zap. 729,31/100tys.), w tym poddanych hospitalizacji zostało 52 osoby (wsp. zap. 133,07/100tys.), nikt z osób zakażonych nie zmarł z przyczyn zachorowania na COVID-19.

W 2022 roku w czasie trwającej epidemii Koronowirusa, 2223 osób przebyły zakażenie SARS-CoV-2 (wsp. zap. 5653,76/100tys.), w tym poddanych hospitalizacji zostało 107 osób (wsp. zap. 272,13/100tys.), 13 osób zmarło (wsp. zap. 5,11/100tys.).

Zgony z powodu chorób zakaźnych 2020, 2021, 2022, 2023

Ocena realizacji programu szczepień ochronnych

W 2023r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., sprawował nadzór nad realizacją szczepień na terenie powiatu sępoleńskiego.

Na nadzorowanym terenie funkcjonuje się 12 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, które udzielają świadczeń zdrowotnych w zakresie szczepień ochronnych:

- 10 punktów szczepień funkcjonujących w strukturach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży oraz szczepienia zalecane,
- 1 Oddział noworodkowy realizujący obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków,
- 1 Izba Przyjęć/Nocna i Świąteczna Opieka Lekarska i Pielęgniarska realizująca szczepienia ochronne osób narażonych w szczególności na zakażenie (szczepienia p/ko tężcowi).

W roku 2023 przeprowadzono kontrolę we wszystkich podmiotach leczniczych w których udzielane są świadczenia zdrowotne w zakresie szczepień ochronnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji szczepień ochronnych oraz stanu sanitarno-higienicznego

Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych w roku 2022 przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w Rocznych Sprawozdaniach ze Szczepień Ochronnych MZ-54 sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych.

Porównanie stanu realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży w 2023 r., w stosunku do roku 2022 przedstawia poniższa tabela.

Analiza Porównawcza Szczepień w latach 2022/2023		
	2022r.	2023r.
Szczepienie p/ko gruźlicy		
Szczepienie dzieci w 1 roku życia	99,03%	99,57%
Szczepienie p/ko WZW typu B		
Szczepienie podstawowe w 1 roku życia	46,28%	53,04%
Szczepienie podstawowe w 2 roku życia	98,17%	96,91%
Szczepienie p/ko odrze, śwince, różyczce		
Szczepienie podstawowe w 2 roku życia	90,52%	73,77%
Szczepienie podstawowe w 3 roku życia	99,69%	99,40%
Szczepienie I przypominające w 6 r.ż.	82,13%	86,61%
Szczepienie p/ko poliomyelitis		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	57,28%	60,43%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	50,76%	45,37%
Szczepienie I przypominające	89,79%	91,53%
Szczepienie p/ko błonicy i tężcowi		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	57,28%	60,43%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	50,76%	45,37%
Szczepienie I przypominające w 6 roku życia	89,79%	91,53%
Szczepienie II przypominające w 14 roku życia	95,81%	93,55%
Szczepienie III przypominające w 19 roku życia	92,18%	95,00%
Szczepienie p/ko krztuścowi		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	57,28%	60,43%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	50,76%	45,37%
Szczepienie I Przypominające w 6 roku życia	89,79%	91,53%
Szczepienie II przypominające w 14 roku życia	95,81%	
Szczepienie p/ko Haemophilus influenzae		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	57,28%	60,43%
Podstawowe w 2 roku życia	50,76%	45,37%

Szczepienie p/ko Streptococcus pneumoniae		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	72,17%	72,17%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	83,49%	76,85%
Szczepienie p/ko zakażeniom wywołanym przez rotawirusy		
Szczepienie Podstawowe w 1 roku życia	63,47%	74,78%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	50,47%	96,91%

Oprócz szczepień obowiązkowych w punktach szczepień realizowane były także **szczepienia zalecane**, nie finansowane ze środków Ministra Zdrowia.

Szczepienie przeciwko	2022 rok	2023 rok
WZW B	73	58
Grypie	941	1096
WZW A	3	4
Durowi brzuszному	3	4
Ospie wietrznej	41	40
Streptococcus pneumoniae	39	89
Kleszczowemu zap. mózgu	35	51
Neisseria meningitidis	104	65
Zakaż. wirusem brodawczaka	38	71

Znaczący wpływ na poziom realizacji obowiązkowych szczepień ma nasilające się w ostatnich latach się zjawisko uchylania się od obowiązku szczepień. Mniejszy odsetek osób zaszczepionych skutkuje pogorszeniem sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i staje się obecnie coraz większym wyzwaniem dla zdrowia publicznego.

W roku 2023 w związku z uchylaniem się od obowiązku szczepień ochronnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., kontynuował działania zmierzające do wyegzekwowania obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W toku prowadzonych postępowań wydano 27 upomnień oraz 23 tytuły wykonawcze wraz z wnioskami do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W ramach realizacji Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 od 1 czerwca 2023 zostały wprowadzone bezpłatne szczepienia przeciw HPV. Szczepienia są realizowane u dziewcząt i chłopców urodzonych w latach 2010 i 2011. Mają one charakter

zalecanych szczepień ochronnych. Szczepionki przeciw HPV są skuteczne w zapobieganiu nowotworom szyjki macicy i innym nowotworom związanym z wirusem HPV. Na terenie powiatu sępoleńskiego 4 podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych realizują szczepienia w powyższym zakresie.

W roku 2023 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sępólnie Krajeńskim wpłynęły 2 zgłoszenia niepożądanego odczynu poszczepiennego. Jeden przypadek został zakwalifikowany przez lekarzy jako łagodny, jeden jako poważny. W obu przypadkach u dzieci nastąpił pełny powrót do zdrowia.

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonej analizy, można uznać że ogólna sytuacja epidemiologiczna i zdrowotna w powiecie sępoleńskim w 2023 roku uległa nieznacznej zmianie. Wystąpił duży wzrost zachorowań na grypę, co spowodowało, iż wskaźnik zachorowalności uległ wzrostowi porównując do lat poprzednich.

W 2023 roku łącznie zarejestrowano 1181 przypadki zachorowań, w tym 232 hospitalizacji (stan wg. sprawozdania MZ-56 za 2023, rok), przeprowadzono 578 wywiadów epidemiologicznych nie związanych z COVID-19.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego w roku 2023 przeprowadzili kontrolę w NOVUM-MED. Sp. z o.o. Szpitalu Powiatowym im. dr. A. Gacy i dr J. Łaskiego w Więcborku. W trakcie kontroli sprawdzono obszar przestrzegania przepisów w zakresie obowiązku zgłaszania podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z ich powodu, ze szczególnym uwzględnieniem zgłaszalności przez lekarzy ostrych porażen wiotkich (OPW) u dzieci poniżej 15 r.ż.

Ponadto, na sytuację epidemiologiczną w naszym powiecie miał wpływ m.in.:

1. Wzrost zachorowań w przedziale chorób zakaźnych:
 - ospy wietrznej,
 - boreliozy i neuroboreliozy,
 - wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, norowirusy,
 - grypy i zachorowań grypopochodnych.
2. Brak zachorowań w przedziale:
 - potwierdzonych przypadków zachorowań na odrę, błonicę, tężec, poliomyelitis,
 - nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV i AIDS,
 - chorób wieku dziecięcego: krztuśca.
3. Niższe współczynniki zapadalności, które dotyczyły głównie zachorowań na COVID19.

4. Z jednostek chorobowych od wielu lat nie występujących na terenie naszego powiatu, zgłoszono:
 - 1 przypadek Choroby Creutzfeldta- Jacoba
 - 1 przypadek OPW u dziecka do lat 15
 - 4 przypadki potwierdzonej grypy

5. Pandemia SARS-CoV-2
Na terenie powiatu sępoleńskiego w okresie od stycznia do grudnia w roku 2023 sytuacja zakażeń wirusem SARS-CoV-2 była stabilna. Łączna liczba osób chorych, które zgłosiły się do lekarza w celu rozpoznania zachorowania to 285 osób.

6. Uchodźcy z UK
W związku z trwającym konfliktem zbrojnym Ukrainy od 24 lutego 2022r. pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzą bieżący nadzór nad sytuacją epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych wśród osób narodowości ukraińskiej przebywających. Ponadto Inspekcja Sanitarna we współpracy z podmiotami leczniczymi prowadzi nadzór nad realizacją szczepień ochronnych wśród tych osób. Realizowane są także działania edukacyjne dotyczące zagadnień związanych z profilaktyką zdrowotną.

7. Działalność edukacyjna i profilaktyczna realizowana przez PSSE w Sępólnie Kraj. na terenie powiatu sępoleńskiego obejmowała promocję wiarygodnych i rzetelnych informacji z zakresu działalności przeciwepidemicznej:
 - za pośrednictwem strony internetowej oraz mediów społecznościowych- Facebook, gdzie codziennie aktualizowane były informacje dotyczące ważnych zagadnień między innymi w zakresie promocji szczepień ochronnych, profilaktyce chorób zakaźnych i innych.
 - przekazywanie drogą elektroniczną regulacji prawnych i wytycznych jednostek nadrzędnych: GIS, MZ, PZH odnośnie funkcjonowania poszczególnych placówek takich jak podmioty lecznicze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, zakłady gastronomiczne, zakłady pracy, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, itp.

Ponadto w ciągu roku 2023 na bieżąco prowadzona była dystrybucja materiałów informacyjnych z zakresu profilaktyki chorób i promocji szczepień ochronnych (w tym w języku ukraińskim) do jednostek nadzorowanych przez PSSE w Sępólnie Kraj.

JAKOŚĆ DOSTARCZANEJ WODY

Powiat sępoleński zamieszkuje 39078 osób, z czego dostęp do wody wodociągowej ma około 95% mieszkańców, czyli 37306 osób.

W 2023r. pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. znajdowało się **12 wodociągów oraz 2 ujęcia indywidualne:**

2 wodociągi o produkcji wody 1000-10000 m³/d

- ***Wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj.*** – zaopatrujący miejscowości: Sępólno Kraj., Dziechowo, Chmielniki, Komierówko, Grochowiec, Niechorz, Piaseczno, Sikorz, Siedlisko, Świdwie, Wysoka Kraj., Zboże, Wiśniewka, Trzciany, Lutówko i Lutówko Młyn, Kawle, Wiśniewa, Radońsk, Iłowo wieś, Iłowo osada, Jazdrowo, Lutowo.
- ***Wodociąg publiczny w Więcborku*** – zaopatrujący miejscowości: Więcbork, Suchorączek, Nowy Dwór, Karolewo, Śmiłowo, Dalkowo, Jastrzębiec, Młynki.

8 wodociągów o produkcji wody 100-1000 m³/d

- ***Wodociąg publiczny w Kamieniu Kraj.*** – zaopatrujący miejscowości: Kamień Kraj., Płocicz, Duża Cerkwica, Mała Cerkwica, Radzim, Dąbrówka, Dąbrowa, Witkowo, Witkowo leśniczówka, Witkowski Młyn.
- ***Wodociąg publiczny w Przepalkowie*** - zaopatrujący miejscowości: Przepalkowo, Szynwałd, Dębiny, Obodowo, Roztoki, Wielowicz, Sośno, Olszewka, Dziedno, Zielonka, Wielowiczek, Borówki.
- ***Wodociąg publiczny w Sitnie*** – zaopatrujący miejscowość Sitno, Mierucin, Tuszkowo, Skoraczewo, Jazdkowo, Wąwelno.
- ***Wodociąg publiczny w Orzełku*** - zaopatrujący miejscowości: Orzełek, Zamarte, Obkas, Niwy, Nowa Wieś, Jerzmionki, Osady Jerzmionckie.
- ***Wodociąg publiczny w Wałdowie*** - zaopatrujący miejscowości: Wałdowo, Wałdówko, Wilkowo, Włóscibórz, Teklanowo, Komierowo, Zalesie, Skarpa.

- **Wodociąg publiczny w Sypniewie** - zaopatrujący miejscowości: Sypniewo, Dorotowo, Wilcze Jary, Wymysłowo, Adamowo, Adamowo-Leśnictwo, Lubcza, Jeleń, Frydrychowo.
- **Wodociąg publiczny w Runowie Kraj.** - zaopatrujący miejscowości: Runowo Krajeńskie, Borzyszkowo, Czarmuń, Czarmuń gajówka, Puszcza, Klarynowo, Górówatki, Katarzynie, Klementowo, Zabartowo, Zgniłka.
- **Wodociąg publiczny w Witunii** - zaopatrujący miejscowości: Witunia, Zakrzewek, Zakrzewska Osada, Chłopigozd-Gajówka, Chłopigozd-Leśnictwo.

2 wodociągi o produkcji wody <100 m³/d

- **Wodociąg publiczny w Pęperzynie** - zaopatrujący miejscowość Pęperzyn.
- **Wodociąg publiczny w Rogalinie** – zaopatrujący miejscowość Rogalin, Toninek, Tonin, Ostrówek, Płosków

2 indywidualne ujęcia wody

- **ZPHU „Almor” (Zakład Produkcji Mączki Rybnej) w Ilowie – o produkcji wody < 50 m³/d** (woda wykorzystywana do celów produkcyjnych i socjalnych)
- **Ujęcie awaryjne Szpitala Powiatowego w Więcborku** (woda wykorzystywana tylko w przypadku braku dostaw z sieci wodociągowej)

BADANIA JAKOŚCI WODY

W ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez Inspekcję Sanitarną w całym 2023r. pobrano łącznie 29 próbek wody z urządzeń wodociągowych (26 próbek wody z zakresu parametrów z grupy A i 3 próbki z zakresu parametrów grupy A i B obowiązującego rozporządzenia).

W 3 z wszystkich pobranych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Kraj. próbkach wody stwierdzono przekroczenia parametrów (2 dotyczyły obecności pojedynczych bakterii grupy coli, 1 przekroczenie dotyczyło parametrów fizykochemicznych: barwy, mętności i żelaza).

Dodatkowo administratorzy urządzeń wodociągowych zobowiązani byli do prowadzenia kontroli wewnętrznej jakości wody, w wyniku której pobrano 80 próbek wody.

W 11 próbkach wody stwierdzono przekroczenia parametrów, w tym: 1 przekroczenie dotyczyło ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°, 2 próbki z niewłaściwą barwą i mętnością wody, 3 z barwą, 1 z mętnością, w 1 próbce stwierdzono podwyższoną ilość żelaza i manganu, w 1 próbce stwierdzono obecność bakterii z grupy coli i w 2 próbkach stwierdzono obecność enterokoków, bakterii z grupy coli oraz niewłaściwą mętność wody.

Wszystkie przekroczenia mikrobiologiczne były krótkotrwałe i po przeprowadzonej natychmiast dezynfekcji sieci wodociągowej, ponownie ich nie stwierdzano (czas trwania przekroczeń - od jednego poboru wody do poboru kontrolnego).

Niewłaściwą barwę stwierdzano w wodzie pochodzącej z wodociągu publicznego w Przepalkowie. Parametr ten w tym wodociągu przeważnie przekracza pożądaną wartość, jest typową cechą wody niezwiązaną z zawartością parametrów odpowiedzialnych za występowanie barwy (stężenie żelaza i manganu przeważnie poniżej metody oznaczenia), w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W pozostałych wodociągach powiatu sępoleńskiego nie stwierdzano żadnych przekroczeń parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych.

Z 12 skontrolowanych wodociągów wodę odpowiedniej jakości, spełniającą wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia produkowało 12 obiektów wodnych co stanowi 100% urządzeń wodnych (stan na dzień 31.12.2023r.).

Z odpowiedniej jakości wody korzystało 100 % mieszkańców powiatu sępoleńskiego zaopatranych w wodę wodociągową (stan na dzień 31.12.2023r.).

Ogółem w 2023r. wydano 5 decyzji na obiekty wodne, w tym:

- 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia, związaną z wystąpieniem enterokoków w wodzie w wodociągu publicznym w Rogalinie
- 4 decyzje płatnościowe, związane z krótkotrwałymi przekroczeniami.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Głównym kierunkiem działań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. jest dbanie o wzrost bezpieczeństwa epidemicznego poprzez nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej, uwzględniając potrzeby i warunki lokalne oraz stan sanitarny obiektów i środowiska, w tym w szczególności nad warunkami świadczenia usług w obiektach: hotelarskich, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej, w obiektach turystycznych i sportowych, ustępach publicznych, obiektach i urządzeniach komunikacji publicznej, placach zabaw, obiektach kulturalnych, cmentarzach, basenach oraz kąpieliskach.

Obiekty użyteczności publicznej stanowią różnorodną grupę, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii.

W 2023r. Sekcja Higieny Środowiska Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. objęła nadzorem **368 obiektów użyteczności publicznej oraz 3 kąpieliska.**

W minionym roku pod nadzór Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. trafiło **13 nowych obiektów.** Z ewidencji obiektów wykreślono z kolei **11 obiektów.**

W 2023r. przeprowadzono kontrole sanitarne w **146 obiektach i 3 kąpieliskach.**

Wśród wszystkich obiektów użyteczności publicznej nie odnotowuje się obiektów w bardzo złym stanie sanitarno – technicznym, a stwierdzane nieprawidłowości usuwane są w krótkich terminach.

W 2023r. nieprawidłowości sanitarno higieniczne stwierdzone zostały w przypadku 6 obiektów:

- **1 przystanek autobusowy**
- **2 zakłady kosmetyczne**
- **2 stadiony sportowe**
- **1 komenda policji**

Nieprawidłowości dotyczyły: niewłaściwego opracowania lub braku procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi; braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych; braku aktualnego przeglądu technicznego autoklawu; niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego i technicznego ścian, sufitów, posadzek, drzwi i kaloryferów w pomieszczeniach; braku kranów przy umywalkach w łazience; braku rozdziału w przechowywaniu bielizny czystej i brudnej.

We wszystkich przypadkach wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości. Większość uchybień w krótkim czasie została usunięta. W przypadku dwóch obiektów termin realizacji obowiązków nałożonych decyzją upływa w bieżącym roku.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajdują się: **1 basen kąpielowy kryty wraz z jacuzzi zlokalizowany przy Zespole Pałacowo – Parkowym w Runowie Kraj., 1 basen kąpielowy zlokalizowany przy Ośrodku Terapii Uzależnień „Borowik” w Jerzmionkach, jacuzzi funkcjonujące przy Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj., a także jacuzzi w Pałacu Komierowo.**

W 2023r. przeprowadzono kontrole sanitarne wszystkich obiektów z tej grupy, nie stwierdzając nieprawidłowości sanitarno – higienicznych podczas kontroli.

Zarządzający basenami przeprowadzają regularne badania jakości wody na pływalniach, zgodnie z ustalonym harmonogramem. Prowadzą również bieżącą obserwację jakości wody a także systematyczny i udokumentowany nadzór pracy urządzeń oraz rejestrowanie wyników pomiaru jakości wody na pływalni. Zarządzający pływalniami informują w komunikatach o bieżącej ocenie jakości wody.

Przeprowadzane badania jakości wody basenowej wykazują przypadki wzrostu chloru związanego oraz wolnego, a także sporadyczne przekroczenia uletnialności, mętności i chloroformu, nie mające większego wpływu na jakość wody. Działania naprawcze podejmowane są na bieżąco.

W ciągu całego roku stwierdzono kilkakrotnie zanieczyszczenia mikrobiologiczne na pływalniach:

- W jacuzzi zlokalizowanym w Pałacu Komierowo w ciągu całego roku stwierdzono pięciokrotnie obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* oraz pięciokrotnie skażenie bakteriami *Legionella* sp. Jacuzzi za każdym razem zostało wyłączane z użytkowania i podejmowane były czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody otrzymywano prawidłowe wyniki parametrów mikrobiologicznych. Bakterie *Legionella* sp. w ilości 110 jtk/100 ml stwierdzono również w próbce ciepłej wody pobranej z natrysku przy jacuzzi. Przeprowadzono termiczną dezynfekcję instalacji a wykonane ponownie badania nie wykazały skażenia.
- W niecce basenowej zlokalizowanej w Ośrodku Terapii Uzależnień „Borowik” w Jerzmionkach w ciągu całego roku nie stwierdzono przekroczeń mikrobiologicznych. W wyniku badań przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. stwierdzono wysokie skażenie bakteriami *Legionella* sp.: natrysk w szatni damskiej - 1550 jtk/100 ml i natrysk w szatni męskiej – 2050 jtk/100 ml. PPIS w Sępólnie Kraj. wydał decyzję nakazującą wyłączenie z użytkowania natrysków. Przeprowadzono termiczną dezynfekcję instalacji i wykonane ponownie badania nie wykazały skażenia.

- W jacuzzi zlokalizowanym w Zespole Pałacowo – Parkowym w Runowie Kraj. w ciągu całego roku stwierdzono jednorazowe przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h w ilości > 300 jtk/1 ml. Po przeprowadzeniu dezynfekcji i wykonaniu badań po działaniach naprawczych przekroczeń nie stwierdzono. W próbce ciepłej wody pobranej z natrysku w szatni męskiej stwierdzono z kolei bakterie Legionella sp. w ilości 540 jtk/100 ml. Przeprowadzono termiczną dezynfekcję instalacji a wykonane ponownie badania nie wykazały skażenia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. **wydał 4 zbiorcze roczne oceny jakości wody dla pływalni za 2023r.** Jakość wody w przypadku 3 pływalni odpowiadała wymaganiom, natomiast w przypadku jednej (jacuzzi w Pałacu Komierowo) - odpowiadała wymaganiom z nieprawidłowościami ze względu na powtarzające się przekroczenia parametrów mikrobiologicznych (kilkukrotne skażenia bakteriami Pseudomonas aeruginosa i Legionella sp.).

Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2023r. udostępniono **3 kąpieliska:**

- „**Plaża Miejska w Więcborku**” - organizator kąpieliska: Urząd Miejski w Więcborku;
- „**Plaża Miejska w Sępólnie Kraj.**” - organizator kąpieliska: Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj.;
- „**Kąpielisko nad Jeziorem Mochel**” w **Kamieniu Kraj.** – organizator kąpieliska: Urząd Miejski w Kamieniu Kraj.

Kąpielisko nad Jeziorem Mochel w Kamieniu Kraj. ze względu na problemy ze znalezieniem obsady ratowników widnych zostało udostępniane kąpiącym się tylko w weekendy.

W bieżącym roku nie utworzono żadnego miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli.

Sezon kąpieliskowy rozpoczął się 15 czerwca 2023r. Kąpielisko w Sępólnie Kraj. otwarte zostało w dniu 24 czerwca 2023r., kąpielisko w Więcborku - 14 lipca 2023r., natomiast kąpielisko w Kamieniu Kraj. funkcjonowało wyłącznie w weekendy. Na wszystkich kąpieliskach powiatu sępoleńskiego sezon trwał do 31 sierpnia 2023r.

W trakcie sezonu letniego 2023r. skontrolowano wszystkie kąpieliska pod względem przygotowania do sezonu kąpielowego oraz w trakcie jego trwania - przeprowadzono łącznie **9 kontroli sanitarnych**, które nie wykazały żadnych nieprawidłowości oraz wydano **11 ocen jakości wody** stwierdzających jej przydatność do kąpieli, a także **3 sezonowe oceny jakości wody na kąpieliskach.**

W sezonie kąpielowym 2023r. nie odnotowano zakwitów sinic na żadnym z kąpielisk.

W 2023r. Sekcja Higieny Środowiska Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. objęła nadzorem **368 obiektów użyteczności publicznej**. Nadzór sanitarny obejmował:

- 146 kontroli kompleksowych;
- wydanie 7 decyzji merytorycznych (w tym 1 decyzja zmieniająca termin realizacji nakazów dla obiektu kontrolowanego w 2022r.);
- 6 decyzji płatniczych;
- 25 decyzji zezwalających na ekshumację;
- 7 postanowień zezwalających na sprowadzenie zwłok zza granicy.

Negatywnie został oceniony 1 obiekt – Stadion Sportowy w Kamieniu Kraj. Decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. zarządzający obiektem otrzymał nakaz usunięcia nieprawidłowości do dnia 30.04.2024r.

Do końca 2023r. odnotowano poprawę stanu sanitarnego większości kwestionowanych obiektów użyteczności publicznej. W przypadku 2 obiektów terminy realizacji obowiązków nałożonych decyzją upływają w bieżącym roku.

Dodatkowo w minionym roku przeprowadzono **8 kontroli sprawdzających** wykonanie nałożonych decyzjami obowiązków oraz **6 kontroli dotyczących interwencji sanitarnych**.

Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia.

W 2023r. pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sępólnie Kraj. znajdowały się 53 placówki ochrony zdrowia.

Funkcjonujące na terenie powiatu sępoleńskiego podmioty wykonujące działalność leczniczą obejmowały: 24 podmioty lecznicze – w tym 2 wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz 29 praktyk zawodowych wykonujących działalność leczniczą.

Ogółem w minionym roku skontrolowano 42 obiekty. W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia w 6 obiektach (w 1 szpitalu, 4 przychodniach i 1 indywidualnej praktyce pielęgniarskiej).

Nieprawidłowości, jakie stwierdzono dotyczyły w kilku przypadkach braku bieżącej ciepłej wody. W jednym przypadku stwierdzono brak dokumentów potwierdzających prawidłową gospodarkę odpadami medycznymi. Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono

podczas kontroli Szpitala Powiatowego tj: brudny z ubytkami farby sufit i ściany w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym przy pokoju przyjęć na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym, brudne z ubytkami farby ściany w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dla pacjentów (nr 234) na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym, ubytki farby na ościeżnicy drzwi wejściowych do sali intensywnego nadzoru pooperacyjnego na Oddziale Chirurgicznym, ubytki farby na ościeżnicy drzwi wejściowych do gabinetu diagnostyczno-zabiegowego na Oddziale Chirurgicznym, uszkodzony blat szafki w pomieszczeniu porządkowym (nr 165) na Oddziale Chirurgicznym, brudny z ubytkami farby sufit i ściany w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dla pacjentów (nr 163) na Oddziale Chirurgicznym, przeterminowany aktywator do środka do dezynfekcji narzędzi w Izbie Przyjęć, pojemnik służący do zbierania odpadów medycznych o ostrych końcach i krawędziach w gabinecie diagnostyczno-zabiegowym Izby Przyjęć używany dłużej niż 72 godz. oraz w składzie Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych brak diagnosty laboratoryjnego, jako specjalisty do spraw mikrobiologii.

Negatywnie pod względem stanu sanitarno – higienicznego nie oceniono w 2023r. żadnego obiektu.

We wszystkich placówkach wykonujących działalność leczniczą opracowano procedury postępowania z odpadami, bielizną czystą i brudną, procedury dezynfekcji i sterylizacji sprzętu, dezynfekcji powierzchni i rąk. Dezynfekcja i sterylizacja narzędzi przeprowadzana jest w gabinetach zabiegowych i stomatologicznych. Sterylizacja narzędzi przeprowadzana jest wyłącznie w autoklawach. W przychodniach oraz w pozostałych gabinetach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne stosuje się narzędzia jednorazowego użytku. Zaopatrzenie placówek w środki czystości, środki do dezynfekcji, materiały opatrunkowe i bieliznę oceniono jako wystarczające.

Większość obiektów lecznictwa otwartego stosuje głównie bieliznę jednorazowego użytku. Niektóre z nich przekazuje odzież ochronną i sporadycznie prześcieradła do Szpitala Powiatowego NZOZ „Novum – Med.” Sp. z o.o. w Więcborku, który kieruje je następnie do firmy „Cito – Net” w Bydgoszczy. Jedynie bielizna pochodząca z przychodni w Kamieniu Kraj. prana jest we własnej pralni na terenie przychodni.

Wszystkie placówki mają też uregulowane formalności w zakresie wytwarzania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych. Wszystkie posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych. Szpital Powiatowy w Więcborku oraz większość obiektów posiad umowę z firmą FUH EKO-UTIL Monika Puc, ul. Paderewskiego 20a, 87-300 Brodnica, pozostałe obiekty służby zdrowia z firma „EMKA” Handel – Usługi Krzysztof Rdest, ul. Grota Roweckiego 6, 96-300 Żyrardów, REMONDIS MEDISON Sp. z o.o. z Dąbrowy Górniczej, Oddział Bydgoszcz ul. Wojska Polskiego 65 lub innymi mniejszymi odbiorcami odpadów medycznych.

Wszystkie placówki ochrony zdrowia na nadzorowanym terenie powiatu sępoleńskiego zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych.

WARUNKI SANITARNO – HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez stanowisko nadzoru nad chemikaliami i środowiskiem pracy obejmuje głównie kontrolę przestrzegania przepisów prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. W trakcie nadzoru sprawdzano stan sanitarno – techniczny pomieszczeń, stanowisk pracy, wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, realizację profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych osób.

Szczególną uwagę zwracano na występowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników i procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, występowanie czynników biologicznych oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Kontroli poddawano produkty biobójcze i kosmetyki.

Struktura zatrudnienia na terenie powiatu sępoleńskiego

Pod nadzorem bieżącym Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. znajduje się 187 zakładów pracy, w których zatrudnionych jest 4499 osób. Wśród zakładów przeważają mikroprzedsiębiorcy zatrudniający do 9 pracowników oraz przedsiębiorstwa małe zatrudniające do 49 osób. Większość nadzorowanych obiektów stanowią zakłady przetwórstwa drewna, produkcji mebli, branży spożywczej oraz zakłady zajmujące się handlem detalicznym. Pozostałą grupę stanowią: zakłady produkujące wyroby ze stali, warsztaty samochodowe, firmy handlowo – usługowe, firmy budowlane i produkcji materiałów budowlanych, firmy transportowe.

Nadzór bieżący nad środowiskiem pracy

W roku 2023 przeprowadzono łącznie **71 kontroli** w 61 zakładach pracy z terenu powiatu sępoleńskiego. W tym:

- **15 kontroli tematycznych dotyczących produktów biobójczych** -podczas 1 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie produktów biobójczych, co skutkowało wydaniem decyzji nakazującej wycofanie z obrotu nieprawidłowych produktów.
- **3 kontrole w związku z nadzorem nad środkami zastępczymi.**
- **23 kontrole w ramach nadzoru nad obiektami wytwarzania, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi.** W dwóch sklepach sprzedających produkty kosmetyczne, stwierdzono produkty, które w swoim składzie posiadały zakazane prawnie substancje, były nieprawidłowo oznakowane lub upłynęła ich minimalna data przydatności. Skutkowało to wydaniem decyzji nakazującej wycofanie w/w produktów oraz nałożeniem kary pieniężnej na właścicieli sklepów.

Wydano **11 decyzji** z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego. Łącznie w niniejszych decyzjach wydano **14 nakazów**.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w zakładach pracy należy zaliczyć uchybienia w zakresie:

- **braku badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (wydano 8 decyzji nakazujących ich realizację).**

Należy tu jednak podkreślić, iż obserwuje się stałą, systematyczną poprawę stanu sanitarnotechnicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych. Specyfika produkcji zakładów działających na terenie powiatu sępoleńskiego nie zmienia się w sposób istotny. Zasadniczym zagrożeniem dla zdrowia zatrudnionych pracowników jest narażenie znacznej grupy osób na szkodliwe działanie czynników fizycznych w miejscu pracy.

Narażenie na czynniki szkodliwe w środowisku pracy

Wykonywaniu pracy towarzyszą z reguły niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe czynniki. Czynniki te można podzielić na:

- fizyczne obejmujące zagrożenia mechaniczne, elektryczne, pyłowe, termiczne, hałasem, drganiami mechanicznymi (wibracją), oświetleniem, promieniowaniem optycznym i laserowym, polami elektromagnetycznymi,
- chemiczne obejmujące zagrożenia substancjami i preparatami chemicznymi w tym rakotwórczymi,
- biologiczne obejmujące priony i wirusy, bakterie, grzyby, pasożyty wewnętrzne, czynniki roślinne i czynniki zwierzęce inne niż pasożyty wewnętrzne,
- psychofizyczne obejmujące obciążenie fizyczne (statyczne, dynamiczne, monotypia) i obciążenie psychofizyczne oraz stres. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadził następujące kontrole dotyczące czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy:

1. Czynniki fizyczne:

Podczas wykonywania bieżącego nadzoru sanitarnego w 14 zakładach pracy stwierdzono brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia. W 2 zakładach pracy w wyniku przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono przekroczenia NDN hałasu. W związku, z czym pracodawcy podjęli odpowiednie działania, aby zminimalizować wpływ przekroczeń hałasu na pracowników. Specyfika i charakter zakładów pracy nie pozwalają w pełni wyeliminować przekroczeń hałasu. W związku z powyższym, pracodawcy wdrażają program działań organizacyjnotechnicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas. Pracownicy stosują odpowiednie ochronniki słuchu, maszyny i urządzenia są na bieżąco remontowane i konserwowane, stare maszyny wymieniane są na nowe, stosowane są również rotacje na stanowiskach pracy oraz zmianowość pracy maszyn. Łącznie w zakładach pracy na terenie powiatu sępoleńskiego w warunkach przekroczonych norm higienicznych hałasu zatrudnionych było 144 osób.

2. Substancje i mieszaniny chemiczne:

Na terenie powiatu sępoleńskiego pod nadzorem znajduje się:

- **1 producent** substancji chemicznych,
- **2 dalszych użytkowników** – formulatorów,
- **24 dystrybutorów** substancji chemicznych i ich mieszanin,
- **61 stosujących** substancje chemiczne i mieszaniny (którzy nie są formulatorami).

W roku 2023 w zakresie substancji i mieszanin chemicznych łącznie przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych. Skontrolowano 4 dystrybutorów oraz 17 stosujących. Podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, a także rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu wprowadzanych do obrotu oraz stosowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH), rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP) oraz rozporządzenia (UE) nr 528/2012 (BPR).

W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie substancji i mieszanin chemicznych.

3. Czynniki biologiczne:

Na terenie powiatu sępoleńskiego znajduje się **78 zakładów pracy**, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Łącznie na działanie tych czynników narażonych jest **434 pracowników**.

Podczas 18 kontroli, przeprowadzonych w roku 2023, sprawdzono przestrzeganie przepisów prawa dotyczących szkodliwych czynników biologicznych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Czynniki rakotwórcze lub mutagenne w środowisku pracy:

W ewidencji PSSE w Sępólnie Kraj. znajduje się **50 zakładów**, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne. W 2024r. skontrolowano **12 zakładów pracy**, w których narażonych na czynniki rakotwórcze jest 183 pracowników. Zakłady poddane kontroli to głównie stolarnie, gdzie czynnikiem mutagennym są pyły drewna. Należy zaznaczyć, że od 2020 roku, **wszystkie pyły drewna**, niezależnie od jego twardości są

uznawane jako czynniki mutagenne. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników na szkodliwe czynniki występujące w środowisku pracy, m.in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, opracowują procedury i instrukcje bezpiecznej i higienicznej pracy.

Choroby zawodowe.

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Krajeńskim przeprowadził 3 postępowania w sprawach chorób zawodowych. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. wpłynęły również 2 **zgłoszenia podejrzeń** choroby zawodowej.

Nadzór nad środkami zastępczymi („dopalaczami”) oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi

W 2023 roku, w kioskach specjalizujących się m.in. sprzedażą e-papierosów) przeprowadzono 3 kontrole w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Powyższe kontrole przeprowadzone były z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim.

Kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości.

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim nie stwierdzono podmiotów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu nowych substancji psychoaktywnych. W całym 2023 roku nie otrzymano z placówek służby zdrowia żadnych zgłoszeń podejrzeń zatruc środkówami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Wnioski

Najczęściej stwierdzanymi podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowościami w zakładach pracy, jest brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy.

Głównie jest to spowodowane:

- wysokim kosztem, jakie musi ponieść pracodawca za wykonanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (często zakład zatrudnia tylko 1-3 pracowników),
- niewłaściwą interpretacją lub nieznaną przepisów prawnych przez pracodawców, lub osoby odpowiedzialne za bezpieczne i higieniczne warunki pracy w zakładach,
- brakiem odpowiednich służb bhp.

Na uwagę zasługuje fakt, że stan sanitarny zakładów pracy nadzorowanych przez inspekcję sanitarną systematycznie się poprawia, zauważalna jest zmiana podejścia pracodawców i pracowników do zagadnień związanych z higieną pracy. Dotyczy to zwłaszcza zakładów nowopowstałych, których możliwości finansowe pozwalają na wdrożenie nowych, bardziej higienicznych technologii. Również w zakładach prowadzących działalność w starych, niekiedy adoptowanych na potrzeby zakładu, pomieszczeniach, zauważalna jest poprawa stanu sanitarno-technicznego. Najmniej uchybień występuje w zakładach pracy, w których działa służba BHP oraz pracodawcy rozumieją potrzebę dbania o dobre warunki pracy.

W porównaniu z latami ubiegłymi wydano mniej decyzji, mniej nakazów, co świadczy o poprawie warunków pracy oraz większej świadomości pracodawców i pracowników nt. istniejących zagrożeń w pracy.

WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

Działalność i kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży obejmują sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- stanu sanitarno - higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych,
- higieny procesu nauczania,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania,
- nadzoru nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2023 roku nadzorem objęto **51 placówek stałych oraz 26 placówek wypoczynku zimowego i letniego**. Kontrole kompleksowe odbyły się zgodnie z planem pracy, natomiast kontrole tematyczne przeprowadzono w związku z realizacją zadań bieżących np. wypoczynek, przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego, badania w środowisku szkolnym.

Łącznie przeprowadzono 103 kontrole:

- 40 kontroli kompleksowych;
- 26 kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 31 kontroli tematycznych;
- 3 kontrole sprawdzające;
- 2 kontrole interwencyjne;
- 1 kontrola w związku z wydaniem opinii.

Jednym z elementów kontroli jest także wykonanie badań środowiska pracy ucznia. Na badanie składa się kilka oznaczeń. W przypadku planu lekcji są to: równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz zróżnicowanie zajęć w każdym dniu; w badaniach mebli szkolnych: wysokość siedziska krzesła, wysokość blatu ławki, wzrost dziecka, a w przypadku obciążenia tornistrami: waga tornistra i waga dziecka.

W 2023 roku wykonano następujące badania:

Analiza tygodniowego rozkładu lekcji:

Przebadano łącznie 181 oddziałów: 112 w szkołach podstawowych (224 oznaczeń), 51 w zespołach szkół (102 oznaczenia), 18 w liceach (36 oznaczeń). Badanie dotyczyło klas 4-8 szkół podstawowych oraz klas w szkołach średnich - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Pomiary mebli szkolnych:

Przebadano 4 oddziały w 1 szkole podstawowej. Badań 29 – oznaczeń 87.

Pomiary obciążenia uczniów tornistrami:

Badania przeprowadzono w 3 szkołach podstawowych w 7 oddziałach, przebadano 117 uczniów. Przekroczona waga tornistra powyżej 15% masy ciała stwierdzona została w 13 przypadkach co daje 11% badanej populacji.

Charakterystyka placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu sępoleńskiego

Na nadzorowanym terenie wszystkie placówki podłączone są do wodociągu publicznego. Nigdzie nie występują ustępy zewnętrzne. Obecnie 34 na 42 skontrolowane placówki są podłączone do kanalizacji. Pozostałe posiadają zbiorniki bezodpływowe - szamba. Placówki mają podpisane umowy na odbiór nieczystości płynnych i odpadów komunalnych z zakładami gospodarki komunalnej. Nie odnotowano zaniedbań w zakresie gospodarki odpadami.

W 1 szkole podstawowej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego podłogi i ścian w przedsionku korytarza oraz ścian w szatni centralnej. W związku z powyższym na ten obiekt wydano decyzję administracyjną. Decyzja ta została zrealizowana w okresie wakacyjnym. Realizacji uległa także decyzja wydana na zespół szkół po kontroli sanitarnej która odbyła się pod koniec 2022r.

Znaczące zmiany w infrastrukturze odnotowano w następujących obiektach:

- ZSCKR Sypniewo: remont generalny internatu, zwiększenie bazy dydaktycznej o 2 pracownie gastronomiczne, uruchomienie bloku żywienia, oddanie do użytku boiska wielofunkcyjnego;
- Sz. P. Wąwelnio - filia w Sitnie: remont generalny pomieszczeń szkolnych;
- działalność rozpoczął także jednooddziałowy niepubliczny Klub Malucha w Płociczu;
- funkcjonowanie rozpoczął Ośrodek Rewalidacyjno - Wychowawczy w Płociczu dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz niepełnosprawnością sprzężoną w wieku 3-25 lat, który był pozytywnie zaopiniowany w 2022 roku.
- do użytkowania oddano także nowo wybudowane Przedszkole Gminne nr 3 w Sępólnie Krajeńskim gdzie zapewniono 200 miejsc dla przedszkolaków.

Warunki sanitarno-higieniczne wypoczynku letniego i zimowego

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich skontrolowano łącznie 26 placówek wypoczynku. Na wszystkich turnusach wypoczywało 953 dzieci.

W większości placówek wypoczynek zorganizowany na terenie powiatu miał formę wyjazdową. Grupy sportowe przyjeżdżające na nasz teren korzystają z obiektów sportowych jak i kąpielisk zlokalizowanych w Więcborku i Sępólnie Krajeńskim. Od wielu lat wypoczynek w miejscu zamieszkania również w formie półkolonii na sportowo organizuje CSiR w Sępólnie

Krajeńskim. Dla kilku grup zorganizowano spotkania z pracownikiem Promocji Zdrowia PSSE. Wsparcie w tych działaniach zapewnili funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji i strażacy Państwowej Straży Pożarnej w Sępólnie Krajeńskim. W trakcie zajęć, dla uczestników wypoczynku, prowadzona była edukacja z zakresu bezpieczeństwa w

okresie wakacyjnym. W ramach współpracy przeprowadzono również 2 kontrole wspólnie z przedstawicielem Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy. Zarówno ferie jak i wakacje przebiegły bez niepokojących zdarzeń zdrowotnych.

Współpraca z innymi pionami nadzoru PSSE w Sępólnie Kraj.

Działania w zakresie nadzoru nad Higieną dzieci i młodzieży są ściśle związane z realizowanymi w PSSE zadaniami w obszarze Profilaktyki Zdrowotnej. Współpraca w roku 2023 obejmowała następujące przedsięwzięcia oraz akcje informacyjno-edukacyjne:

- "Bezpieczne Ferie" i "Bezpieczne Wakacje" – realizacja zajęć edukacyjnych z wypoczywającymi dziećmi i młodzieżą we współpracy z Policją i Strażą Pożarną. Podejmowano m.in. tematy chorób odkleszczowych, bezpiecznego opalania się, zatruc pokarmowych, środków zastępczych.
- Pozyskiwano informacje z realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych, na podstawie których sporządzano comiesięczne sprawozdania.

- Współpraca z Sekcją Higieny Żywności, Żywienia i PU:
 - w zakresie nadzoru nad wypoczynkiem - 5 wspólnych kontroli,
 - w zakresie nadzoru nad dożywianiem w szkołach - przekazywanie spostrzeżeń, uwag z kontroli dotyczących dostawców posiłków do szkół oraz przestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.
- Sekcją Nadzoru Przeciwepidemicznego - podejmowanie wspólnych działań w zakresie profilaktyki chorób i ognisk epidemicznych.
- Sekcją Higieny Środowiska w zakresie dbałości o prawidłowy stan sanitarny kąpielisk, placów zabaw, stadionów, miejsc wypoczynku, jakości wody zimnej i ciepłej dostarczanej do placówek oświatowych.

Wnioski:

W porównaniu z poprzednimi latami wykonano większą liczbę prac remontowych w nadzorowanych obiektach. Poprawa zarówno w zakresie warunków technicznych jak i higienicznych jest zauważalna.

Systematycznie wzrasta poziom warunków higienicznych.

W szkołach dysponujących lokalami powstały gabinety pielęgniarskie, jednak nadal 10 szkół udostępnia pielęgniarce pomieszczenie zastępcze niezapewniające właściwych warunków higieniczno – sanitarnych.

Maleje liczba uczniów korzystających z ciepłych posiłków w szkołach.

Nie zgłoszono problemów związanych z dowozem uczniów do szkół.

ZAPOPBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Istotnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zakresu zdrowia publicznego jest eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2023 r. wydano poniższe stanowiska dotyczące:

1. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (niezbędne w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć) na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 1094 z późn. zm.):
 - **37 opinii** co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym 9 opinii dotyczących sporządzenia raportu ustalając jego zakres,
 - **7 opinii** w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 1094 z późn. zm.):
 - **4 opinie** dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - **9 opinii** dotyczących zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w tym 1 opinię, z uwagą: w treści opiniowanych dokumentów zawrzeć informację o rodzaju usług jaki może być dopuszczony dla planowanej zabudowy usługowej, o symbolu – U.
3. Dopuszczenie do użytkowania budynków zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 682 z późn. zm.):
 - dokonano ogółem **19 kontroli** obiektów budowlanych,
 - wydano **20 stanowisk w formie opinii sanitarnych** dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych. Jedno stanowisko dotyczyło sprawy z roku 2022.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano **9 opinii z uwagami**, z klauzulą, że w/w uwagi należy wykonać przed rozpoczęciem użytkowania obiektów o czym niezwłocznie powiadomić Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim o ich wykonaniu.

Wszystkie uwagi zostały wykonane, Inwestorzy pisemnie powiadomili Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim – załączając stosowne dokumenty dotyczące wykonania ww. uwag.

4. Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 338 z późn. zm.).
Wydano ogółem **9 uzgodnień w tym: 1 z zastrzeżeniami, 2 odmowy uzgodnienia, 6 pozytywnych uzgodnień.**
5. Inne sprawy dotyczące liczby zajętych stanowisk ogółem **96**, które dotyczyły:
- wydaniu **33 decyzji płatniczych**,
 - wydaniu **31 postanowień** dotyczących uzgodnienia załączonego projektu decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r., poz. 338 z późn. zm.),
 - wydaniu **32 pism** dotyczących: uzupełnienia wniosków w związku z wydanymi opinii o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia; warunków zabudowy; uzgodnień dokumentacji projektowej, a ponadto wydaniu pism dotyczących braku sprzeciwu co, do zamiaru przystąpienia do użytkowania dla obiektów, które nie podlegały kontroli jak budowa budynków mieszkalnych jednorodzinnych, budowa budynku stodoły, budynków gospodarczych na maszyny rolnicze.

WNIOSKI

Porównując rok 2023 do poprzedniego roku zaobserwowano zwiększoną ilość wydawanych stanowisk w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy (o 18 stanowisk więcej). Wydano również więcej stanowisk w związku ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko (o 8 stanowisk więcej).

Ponadto nadal w zakresie opinii środowiskowych przodują inwestycje dotyczące budowy farm fotowoltaicznych, gdzie stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim wydawane jest dla większości przedsięwzięć o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – ustalając zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Na stanowisku ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowana jest stała współpraca z poszczególnymi sekcjami w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej Sępólnie Krajeńskim. Współpraca polega na wspólnych kontrolach w zakresie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych oraz analizie dokumentacji projektowych w związku z ich uzgodnieniem.

**W 2023r. na stanowisku zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano:
182 stanowiska w tym 33 decyzje płatnicze.**

Głównym celem działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest kształtowanie postaw prozdrowotnych społeczeństwa poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz edukację na temat zagrożeń zdrowia.

Uczestnicy spotkania profilaktycznego w ramach obchodów Światowego dnia AIDS - Uczniowie Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Kamieniu Kraj.

Edukacja zdrowotna jest procesem, w którym ludzie nie tylko uczą się jak dbać o własne zdrowie. Ma ona służyć również wykształceniu prawidłowych nawyków i zachowań zdrowotnych. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj. w roku 2023 w obszarze promocji zdrowia podejmowała inicjatywy edukacyjne w oparciu o wytyczne i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego, założenia Narodowego Programu Zdrowia, propozycje Światowej Organizacji Zdrowia oraz wiodące problemy zdrowotne i potrzeby środowiska lokalnego. W roku ubiegłym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. nadzorował i koordynował działalność profilaktyczno-edukacyjną w zakresie następujących zagadnień:

1. profilaktyka chorób nowotworowych,
2. profilaktyka uzależnień,
3. profilaktyka chorób zakaźnych.
4. profilaktyka chorób wieku dziecięcego,
5. profilaktyka zatruc pokarmowych – w tym zatruc grzybami,
6. promocja zdrowego stylu życia – w tym aktywności fizycznej i zbilansowanej diety,
7. promocja szczepień ochronnych,
8. promocja racjonalnego stosowania antybiotyków,
9. promocja wiedzy konsumenckiej – w tym czytania etykiet spożywczych;
10. promocji zdrowia psychicznego.

Realizowane w roku 2023 programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej były kontynuacją przedsięwzięć wdrożonych w latach poprzednich. Inicjatywy te mają więc charakter długofalowy i na stałe wpisały się w działalność edukacyjną placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu sępoleńskiego.

Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców – od dzieci w wieku przedszkolnym po seniorów. Realizowane są one w formie programów edukacyjnych, interwencji nieprogramowych oraz kampanii informacyjnych o zasięgu ogólnopolskim czy też lokalnym. Inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. interwencje i działania akcyjne były odpowiedzią na aktualne zagrożenia zdrowotne występujące wśród mieszkańców powiatu sępoleńskiego - dzieci, młodzieży i dorosłych.

W działalności informacyjnej PSSE w Sępólnie Kraj. korzysta z wielu kanałów komunikacji społecznej, co zapewnia dotarcie do różnych grup odbiorców. Dzięki temu informacje o zdrowiu publicznym i potencjalnych zagrożeniach w krótkim czasie trafiają do licznego grona odbiorców. Informacje takie oraz relacje z podejmowanych inicjatyw zdrowotnych publikowane są na stronie internetowej, dodatkowo zamieszczane w serwisach społecznościowych .

Realizowane w roku 2023 programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

1. **„Bieg po zdrowie”**- program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych,
2. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”**- jego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy dzieci przedszkolnych na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych,
3. **Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**- promuje ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, wzrost poziomu wiedzy nt. HIV/AIDS,
4. **„Podstępne WZW”** - dotyczy upowszechnienia wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C,
5. **„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”** – ma na celu podniesienie poziomu wiedzy o kleszczach i chorobach odkleszczowych,
6. **„Dopalacze – trzecia strona zjawiska”** - podstawowym założeniem programu jest poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnego wpływu „dopalaczy” na zdrowie i życie człowieka oraz kształtowanie postawy asertywnej,
7. **„Zdrowie psychiczne – radzenie sobie ze stresem”** – ma na celu zdobycie przez uczniów wiedzy na temat stresu i podstawowych sposobów radzenia sobie ze stresem,

8. **„Zdrowo i Kolorowo”** - służy edukacji w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród dzieci i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety,
9. **„Dobre sposoby na mikroby”** – ma na celu zdobycie przez uczniów wiedzy dotyczącej profilaktyki chorób zakaźnych,
10. **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”**- program profilaktyki ograniczania niekorzystnych następstw zdrowotnych, związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie,
11. **„Trzymaj Formę!”**- edukacja, w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety,
12. **„Przyjazny Tornister”** - program powstał na rzecz edukacji prozdrowotnej dla uczniów ukierunkowanej na profilaktykę wad postawy,
13. **„Znamię! Znam je?”**- dotyczy upowszechnienia wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy o nowotworach złośliwych i kształtowanie prozdrowotnych zachowań,
14. **„Wybierz Życie-Pierwszy Krok”**- jego celem jest poprawa świadomości uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie profilaktyki wirusa HPV i raka szyjki macicy,
15. **„Ogólnopolski Program dotyczący Szczepień”** – ma na celu promocję racjonalnej wiedzy na temat szczepień ochronnych.

W działalności profilaktycznej Państwowy Powiatowy Inspektor w Sępólnie Kraj. podejmuje współpracę z licznymi partnerami w środowisku lokalnym, takimi jak jednostki samorządu terytorialnego, placówki oświatowo-wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska szkolnego, lokalne media, służby mundurowe, placówki sportowe i kulturalne, domy kultury czy też biblioteki publiczne.

Realizacja wspólnych zajęć edukacyjnych z funkcjonariuszami komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Kraj. w ramach przedsięwzięcia Bezpieczne Wakacje.

DANE TELEADRESOWE

Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sępólnie Krajeńskim i Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Bydgoszczy

Stacja	Adres	Telefony
PSSE Sępólno Kraj.	89-400 Sępólno Kraj. ul. Kościuszki 28 www.gov.pl/web/psse-sepolno-krajenskie www.bip.pssesepolnokrajenskie.pl	52 389 12 30
WSSE Bydgoszcz	85-031 Bydgoszcz ul. Kujawska 4 https://www.gov.pl/web/wsse-bydgoszcz/kontakt-wsse www.bip.pwisbydgoszcz.pl	52 376 18 00

MINISTERSTWO ZDROWIA, GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY		03-729 WARSZAWA, ul. Targowa 65, telefon – centrala /22/ 536 13 00		Adresat: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna Bydgoszcz ul. Kujawska4 85-031 Bydgoszcz	
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj ul. Kościuszki 28 89-400 Sępólno Krajeńskie	Numer identyfikacyjny- REGON 092907116	MZ-45 Sprawozdanie o działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego		Przekazać w terminach określonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej	
		za rok 2023			

Dział 1. Działalność kontrolno-represyjna

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			Liczba pobranych próbek	Kontrole (wizytacje)	Decyzje				Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nałożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych	Nałożone kary pieniężne	Kwota nałożonych kar pieniężnych w złotych			
		chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			wydane w I instancji		wydane w II instancji przez PWIS												
							przez PPIS i PGIS			przez PWIS											
							merytoryczne	płatnicze		merytoryczne									płatnicze		
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
Ogółem	1	327	53	738		225	1656	178	137				45	23			13	3350	1	800	
Komórki organizacyjne stacji sanitarno-epidemiologicznych	higiena	komunalna	2		53	55		55	204	41	21			11							
		żywności, żywienia i przedmiotów użytku	3					170	348	117	71						13	3350			
		pracy	4						73	11	3									1	800
		dzieci i młodzieży	5	327		683			103	3	3										
		radiacyjna	6																		
	epidemiologia	7						882	6	6			3	23							
	zapobiegawczy nadzór sanitarny	8							19		33			31							
	środki zastępcze	9							3												
	inne	10							24												

Dział 2. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Wyszczególnienie				Ogółem	w tym negatywnie	
Liczba zajętych stanowisk dotyczących	Ogółem (suma wierszy od 02 do 40)			1.	182	0
	strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	PPIS	2.	0	0
			PWIS	3.	0	0
		uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	PPIS	4.	4	0
			PWIS	5.	0	0
		opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	PPIS	6.	9	0
			PWIS	7.	0	0
	projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy		PWIS	8.	0	0
	projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy		PWIS	9.	0	0
	oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	PPIS	10.	37	0
			PGIS	11.	0	0
			PWIS	12.	0	0
		wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	PPIS	13.	0	0
			PGIS	14.	0	0
			PWIS	15.	0	0
		wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	PPIS	16.	7	0
			PGIS	17.	0	0
			PWIS	18.	0	0
		wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko	PPIS	19.	0	0
			PGIS	20.	0	0
			PWIS	21.	0	0
	uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	PPIS	22.	9	0	
		PGIS	23.	0	0	
		PWIS	24.	0	0	
		rzeczoznawcy ds. san. hig.	25.	0	0	
	zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych	PPIS	26.	0	0	
		PGIS	27.	0	0	
		PWIS	28.	0	0	
	opiniowanie projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku	PPIS	29.	0	0	
		PWIS	30.	0	0	
	opiniowanie projektów gminnych programów rewitalizacji		PWIS	31.	0	0
	dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego i statku żeglugi śródlądowej do eksploatacji pod względem sanitarnym	PPIS	32.	20	0	
		PGIS	33.	0	0	
		PWIS	34.	0	0	
	sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania	PPIS	35.	0	0	
		PGIS	36.	0	0	
		PWIS	37.	0	0	
	Innych spraw	PPIS	38.	96	0	
		PGIS	39.	0	0	
		PWIS	40.	0	0	
Kontrole (wizytacje)		Ogółem	41.	19	0	

